

สำนักพิมพ์มติชน

วรรณกรรมปกเลงดาบ

คน
จร
ดาบ

วิศิษฐ์
กาลนเทียง

คดีเลือด

ปมปริศนาพั่วพันคนจรดาบ

และชะตากรรมของกรุงศรีอยุธยาไว้ด้วยกัน

มีเพียงคมดาบเท่านั้นที่จะคลี่คลายความจริงอันดำมืดได้

คนจรดาบ

คนจรดาบ

วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง

คนจรตาบ • วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง

พิมพ์ครั้งแรก : สำนักพิมพ์มติชน, กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ราคา ๕๕๐ บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง. คนจรตาบ.-- กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๖๕.

๕๔๘ หน้า. ๑. นวนิยายไทย. I. ชื่อเรื่อง.

895.913

ISBN 978-974-02-1771-8

สำนักพิมพ์มติชน | www.matichonbook.com

ที่ปรึกษาสำนักพิมพ์ : อารักษ์ คคะนาท, สุพจน์ แจ้จวี, สุชาติ ศรีสุวรรณ,
ไพรัตน์ พงศ์พานิชย์, นงนุช สิงหเดชะ

ผู้จัดการสำนักพิมพ์ : มณฑล ประภากรเกียรติ

รองผู้จัดการสำนักพิมพ์ : จุริรัตน์ ทิมวัฒน์, สุภชัย สุชาติสุธาธรรม

บรรณาธิการบริหาร : สุลักษณ์ บุญปาน • หัวหน้ากองบรรณาธิการ : ชนมน วังทิพย์

บรรณาธิการเล่ม : ปกรณ์เกียรติ ดีโรจนวานิช • พิสูจน์อักษร : โชติชวง ะวีน

ศิลปกรรม : นุสรา สมบูรณ์รัตน์ • ออกแบบปก : นักรบ มูลมานัส

ประชาสัมพันธ์และการตลาด : ศิริญา สุวรรณโค, กฤษณ์ณรงค์ บัวใหญ่, ณัฏชา เชี่ยวกุล

จัดทำโดย : บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) ๑๒ ถนนเทศบาลนฤมาล ประชาณิเวศน์ ๑ เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๕๕๐-๐๐๒๑ ต่อ ๑๒๓๕ โทรสาร ๐-๒๕๕๙-๕๔๘๘

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์มติชน ๑๒ ถนนเทศบาลนฤมาล ประชาณิเวศน์ ๑ เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๕๕๐-๐๐๒๑ ต่อ ๒๐๐๐, ๒๑๐๘ โทรสาร ๐-๒๕๕๙-๙๐๑๓

จัดจำหน่ายโดย : บริษัทงานดี จำกัด (ในเครือมติชน) ๑๒ ถนนเทศบาลนฤมาล ประชาณิเวศน์ ๑
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๕๕๐-๐๐๒๑ ต่อ ๓๓๕๘-๓๓๖๐ โทรสาร ๐-๒๕๕๑-๙๐๑๒

Matchon Publishing House a division of Matchon Public Co., Ltd.

12 Tethsabannaruean Rd., Prachanivate 1, Chatuchak, Bangkok 10900 Thailand

ในกรณีที่หนังสือมีข้อผิดพลาดจากการพิมพ์ เช่น หน้าขาดหาย หน้าซ้ำ หน้าสลับ เข้าเล่มกลับหัว

กรุณาติดต่อมาที่ email: matchonbook.sales@gmail.com

หรือ inbox matchonbook เพื่อขอเปลี่ยนแปลงใหม่

หากท่านต้องการสั่งซื้อหนังสือเล่มนี้จำนวนมากในราคาพิเศษ

โปรดติดต่อโดยตรงที่ บริษัทงานดี จำกัด โทรศัพท์ ๐-๒๕๕๐-๐๐๒๑ ต่อ ๓๓๕๓ โทรสาร ๐-๒๕๕๑-๙๐๑๒

MATCHON
PREMIUM
PRINT

ฝ่าย MATCHON PREMIUM PRINT : บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) รับผิดชอบสิ่งพิมพ์ทุกประเภท

โทรศัพท์ ๐-๒๕๕๐-๐๐๒๑ ต่อ ๒๔๑๙, ๒๔๒๔ e-mail print.matichon@gmail.com

บานแพนง

คำนำสำนักพิมพ์	๘
กราวพากย์	๑๐
ร้อยกรองบูชาครู	๑๔

บรรพ ๑ ปถมเหตุ

๑ นาครบาลทั้งเจด	๑๙
๒ เหตุ ฌ ด่าย่น่าด่าน	๓๑
๓ งานมงคล	๓๙
๔ หลงกลอธรรม	๖๑
๕ สำเร็จโทษ	๗๙

บรรพ ๒ ดงนักเลงดาบ

๖ คนจรดาบ	๙๙
๗ กำหราบจ้าวถิ่น	๑๑๗
๘ บ่อนเงินแดง	๑๓๙

๙	นักเลงนิระนาม	๑๕๓
๑๐	หยามทุระชน	๑๗๕
๑๑	เล่นหักกลตะเลง	๑๙๓
๑๒	เพลงดาบตัววันเดือด	๒๐๗
๑๓	หลังเลือดคอกรุ่นรุ่ง	๒๑๓
๑๔	ทุ่งสังหาร	๒๓๑

บรรพ ๓ ความจริงปรากฏ

๑๕	คดีเลือดคลายปม	๒๔๓
๑๖	ขุนเวียง ๗ ผู้สูญสาบ	๒๕๕
๑๗	หมื่นปราบ ๗ ดินชีพ	๒๖๗
๑๘	รีบลัดตัดพนา	๒๗๙
๑๙	ผาพยัคฆ์ซ่อน	๒๘๙
๒๐	ย่อนยอกเงื่อนงำ	๓๐๓
๒๑	สามสาบาล	๓๑๕
๒๒	แผนการณ์ซ่อน	๓๒๙
๒๓	ดาบซ่อนอาคม	๓๔๑
๒๔	โจมจุไล่ต้อน	๓๕๕
๒๕	ฝ้าดงดัสกร	๓๖๗

บรรพ ๔ อุกุทธยาถาลัฒ

๒๖ จรดบาสู่กรุง	๓๘๓
๒๗ มุงฟูทโธสรวรย	๓๙๓
๒๘ ฆบพานอูกครา	๔๐๓
๒๙ บुरुษปฤศนา	๔๑๗
๓๐ ปญจสังฆาต	๔๓๙
๓๑ อราราชชอนเงา	๔๖๑
๓๒ กาเหว่าแฝงริง	๔๘๙
๓๓ ตูกคลิ่งสรวรพาวุท	๕๑๓
๓๔ อุกุทธยาวสานต์	๕๓๓
๓๕ ปัจฉิมบท	๕๔๕

คำนำสำนักพิมพ์

- ลุถึงพุทธศักราช ๒๕๖๕ *คนจรดาบ* วรรณกรรมนักเลงดาบของ วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง ก็พ้นจรม่านกาลเวลาร่วม ๓๐ ปีจนมาถึงมือผู้อ่าน ๙
- วันเวลาอันเนิ่นนาน ได้ปลุกปั่นให้วรรณกรรมเล่มนี้ กลมกล่อมไปด้วยกลิ่นอายบ้านเมืองสมัยกรุงศรีอยุธยา ด้วยภาษาที่ใช้ อักษรวิธีรวมไปถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ภายในเรื่อง ไม่เพียงเท่านั้น ยังปรุงแต่งให้รสวรรณกรรมเป็นส่วนผสมระหว่างพงศาวดารกับนิยายกำลังภายใน พ่วงด้วยการผูกปม วางโครงเรื่องที่สลับซับซ้อนยากแก่การคาดเดาตามลายเส้นของวิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง ๙
- วรรณกรรมนักเลงดาบเล่มนี้ ว่าด้วยเรื่องราวการผจญภัยของนักเลงดาบในแผ่นดินสุดท้ายของกรุงศรีอยุธยา ในยุคที่บ้านเมืองอยู่ในภาวะระส่ำระสาย ขุนนางผู้ใหญ่ใช้อำนาจกอบโกยผลประโยชน์ เอารัดเอาเปรียบราษฎร เพิ่มพูนเงินตราบารมีให้ตนเอง กลับกันขุนนางผู้น้อยและราษฎรต่างต้องพึ่งพาตัวเอง หาทางเอาตัวรอดจากสภาวะบ้านเมืองไร้ชื่อแป ๙
- การผจญดาบ เริ่มต้นขึ้นจากคติเลือดปริศนา ขุนนางผู้ใหญ่ผู้ได้รับการนับหน้าถือตาถูกลอบสังหาร บรรดาขุนเวียงนาครบาลจึงออกตามล่าหาคนร้าย เพื่อเอาตัวคนผิดมาลงโทษ แต่การณ์กลับไม่เป็นดังคาด

เหล่าขุนเวียง ฯ ถูกสังหารจนหมดสิ้น คนจรดาบและพราหมณ์หนุ่ม
พลันปรากฏกายขึ้น และเข้าไปพัวพันกับนักเลงดาบที่โยงโยกับขุนนาง
ผู้ใหญ่มากอิทธิพล ความซับซ้อนต่าง ๆ ผูกปมซ้อนเงื่อนจนยากจะ
คลี่คลาย และอาจมีเพียงคมดาบเท่านั้นที่สามารถให้คำตอบได้ ฯ

- เมื่อดาบปะจะสิ้นดินก็เดือด
นภาเลือดกลืนกินทั่วถิ่นฐาน
เพียงความลับแยมพรายแหบวายปราด
ก็สะท้อนทั่วกรุงอโยธยา ฯ
- แลเมื่อนั้นขุนดาบจรเดช
อีกพราหมณ์เพศโรมรันชั้นอาสา
เข้าประหัตขุนมารพล่านพารา
เปล่งฤทธาสัมมุขคนจรเอย ฯ

สำนักพิมพ์มติชน

กราวพากย์

๐ อาทิตย์อัสดง ณ ขอบฟ้าประจิมทิศ ฉายแสงสีแดงปานโลหิต
ประหนึ่งเปลวเพลิง อิกมิช้านานจักบังเกิดเภทภัยครั้งใหญ่หลวง เปน
เหตุให้ทั้งแผ่นดินแดงฉานไปด้วยเลือด ฯ

๐ ตัวอักษรแรกของวรรณกรรมนักเลงดาบเรื่องนี้ถูกเขียนขึ้นเมื่อปี
พ.ศ. ๒๕๓๔ จุดเริ่มต้นมาจากการที่ผู้เขียนเป็นแฟนนิยายกำลังภายใน
ของจีนมาตั้งแต่เด็ก เมื่อเติบโตขึ้นก็รู้สึกอยากอ่านนิยายประเภทนี้ที่
เป็นของไทยบ้าง ครั้นไม่มีผู้ใดเขียนให้อ่าน จึงบังอาจถึงขั้นเพื่อฝันว่า
จะเขียนมันขึ้นด้วยตนเอง โดยตั้งใจจะเขียนในรูปแบบภาษาโบราณ
ตลอดทั้งเรื่อง ซึ่งนับว่าเป็นท้าทายพอสมควรสำหรับนักเขียนมือใหม่
อย่างผู้เขียน ฯ

๐ ความบังอาจนี้เอง นำมาซึ่งการใช้เวลาว่างหลังเลิกงานเขียน ๆ หยุด ๆ
ไม่ปะติดปะต่อกันเป็นเวลานาน แต่ก็ยังไม่มีความแว่วว่าจะจบลงได้ กระทั่ง
เคยคิดจะเลิกหลายครั้ง จนวันหนึ่งจึงตัดสินใจหอบเรื่องที่ยังเขียนไม่
จบนี้ไปปรึกษาคุณสุลักษณ์ บุณยานุภาพ บรรณาธิการบริหารแห่งสำนัก
พิมพ์มติชน ซึ่งเป็นมิตรสหายเก่าสมัยเรียนที่ช่างศิลปะและมหาวิทยาลัย
ศิลปากร ซึ่งคุณสุลักษณ์กรุณาส่งต่อให้แก่คุณพัลลภ สามสี หัวหน้า
กองบรรณาธิการสำนักพิมพ์มติชน (ในขณะนั้น) และคุณพัลลภก็
เมตตาแนะนำเสนอต้นฉบับเรื่องที่ยังไม่จบนี้ให้กับกองบรรณาธิการพิจารณา
กระทั่งผ่านการอนุมัติให้จัดพิมพ์ได้ (ถ้าเขียนจบ) จึงเป็นหน้าที่ของคุณ

พัลลภที่ต้องคอยตามทวงถามกึ่งบังคับให้เขียนให้จบต่อมาอีกหลายปี จนคุณพัลลภออกจากสำนักพิมพ์มติชนไปแล้ว ผู้เขียนก็ยังคงเขียนไม่จบอยู่ดี จวบจนกระทั่งคุณมณฑล ประภากรเกียรติ หัวหน้ากองบรรณาธิการคนใหม่เข้ามารับหน้าที่ตามจิกตามทวงต้นฉบับต่อจากคุณพัลลภอย่างอดทนอีกหลายปี ผลงานเขียนเรื่องแรกในชีวิตชิ้นนี้จึงจบบริบูรณ์ลงได้ในที่สุด นับจากวันที่เริ่มเขียนตัวอักษรแรกจนถึงตัวสุดท้ายใช้เวลารวมทั้งสิ้น ๓๐ ปีพอดีพอดี ๕

• ผู้เขียนใคร่ขอเรียนชี้แจงแก่ท่านผู้อ่านก่อนว่า ภาษาและสำนวนที่ใช้ในเรื่องนี้เป็นภาษาที่สะกดอย่างโบราณ ซึ่งผู้เขียนพยายามศึกษาและคัดลอกมาจากเอกสารเก่า จำพวกพงศาวดาร จดหมายเหตุ และราชกิจจานุเบกษา ฯลฯ เพื่อให้ได้วรรณศิลป์ใกล้เคียงกับยุคสมัยตามท้องเรื่อง จึงมีการสะกดคำที่แตกต่างจากภาษาไทยในปัจจุบันพอสมควร กระทั่งคำเดียวกันในเอกสารโบราณคนละฉบับบางครั้งก็ยังไม่สะกดต่างกัน ทำให้อาจจะยากสำหรับการอ่านในช่วงแรก ๆ อยู่บ้าง แต่หากท่านอดทนอ่านต่อไปสักพัก ก็น่าจะเกิดความเคยชินจนอ่านได้อย่างลื่นไหลไปเอง และคงได้รับความสนุกสนานตามเนื้อเรื่องได้อย่างไม่ลำบากนัก ๕

• เจตนาของผู้เขียนในการใช้ภาษาและการจัดรูปแบบความเรียงแบบโบราณนั้น ก็หวังเพื่อให้ท่านผู้อ่านรู้สึกประหนึ่งว่ากำลังอ่านพงศาวดารอิงประวัติศาสตร์ฉบับใดฉบับหนึ่งอยู่ เพียงแต่มันเป็นพงศาวดารจำแลงที่ถูกแต่งขึ้นจากจินตนาการของผู้เขียนเอง จึงอาจจะเรียกมันว่า “พงศาวดารฉบับชาวบ้าน” ก็ได้ คือเป็นเรื่องราววีรกรรมของสามัญชนคนธรรมดา ที่ไม่เคยถูกจารึกไว้ในพงศาวดารฉบับทางการใด ๆ เป็น

เพียงตำนาน มุขปาฐะ หรือเรื่องเล่าขาน อันไม่มีบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรมาก่อน เนื่องด้วยตัวผู้เขียนเห็นว่า เรื่องราวของสามัญชนในยุคก่อน โดยเฉพาะสมัยอยุธยาตอนปลายก่อนเกิดสงครามเสียกรุง ฯ ครั้งที่ ๒ นั้นน่าสนใจมาก ทั้งชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้คนในยุคสมัยที่บ้านเมืองแทบจะไร้ชื่อแป้โดยสิ้นเชิง การเอาตัวรอดในสภาวะที่ยากลำบาก รวมทั้งการดำรงตนเป็นอิสระอย่างเสรีชน และความหวังในการมีชีวิตอยู่ด้วยความทรนงองอาจ ไม่ยอมตกเป็นข้าทาสใคร เหล่านี้สมควรได้รับการจินตนาการถึงและบันทึกลงในหนังสือเล่มหนึ่ง เพื่อให้เกิดภาพประวัติศาสตร์อันมีความสมบูรณ์ครบทุกด้าน เป็นพงศาวดารที่เต็มไปด้วยชีวิต เลือดเนื้อ และน้ำตาของไพร่ฟ้าไพร่แผ่นดิน มิใช่เป็นเพียงเรื่องราวของกษัตริย์ หรือชนชั้นขุนนางตามแบบอย่างที่เคยมีมาเท่านั้น ฯ

๑ ผู้เขียนใคร่ขอขอบคุณคุณปกรณ์เกียรติ ดีโรจนวานิช และกองบรรณาธิการที่มีได้เอ่ยนามในที่นี้ ผู้ร่วมกันตรวจทานแก้ไข ชัดเกล้าสำนวน และสอบทวนความถูกต้องทางประวัติศาสตร์อย่างละเอียด จนนิยายอายุ ๓๐ ปีเรื่องนี้ถึงตัวสมบูรณ์แบบในที่สุด ขอขอบคุณคุณนักรบมูลมานัส ผู้ให้เกียรติออกแบบภาพปกหนังสือ รวมทั้งทีมงานเบื้องหลังทุกท่าน ซึ่งช่วยกันดูแลจนหนังสือออกมาสวยงามตามที่ท่านเห็นนี้ ฯ

๑ ขอขอบคุณคุณอุษาซรรค์ชัย บุนปาน คุณที่สุจิตต์ วงษ์เทศ คุณที่สุพจน์ แจ็งเร็ว ผู้ซึ่งเมตตาให้ผู้เขียนตีพิมพ์หนังสือเล่มนี้ในเครือสำนักพิมพ์มติชน รวมทั้งบรรณาธิการผู้ตามจิกต้นฉบับทุกท่านที่เอ่ยนามไปแล้วข้างต้น ขอขอบคุณคุณศิริพรรณ เตชจินดาวงศ์ ภรรยาผู้เป็นคนทดลองอ่านหนังสือเล่มนี้ในขณะยังเป็นร่างแรก ๆ ซึ่งคอยให้คำ

แนะนำและให้กำลังใจผู้เขียนมาโดยตลอด สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณ
ผู้อ่านทุกท่านที่ให้การสนับสนุน หวังว่าท่านคงได้รับความบันเทิงจาก
การอ่านวรรณกรรมนักเลงดาบเรื่อง *คนจรดาบ* เล่มนี้ไม่มากก็น้อย ๕

วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง
๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

ร้อยกรองบูชาครู

- อภิวัตถกถาณกราบเกล้า อาจารย์
คราแผ่นดินบรรพกาล ก้อนไชร้
เสกสรรพศาสตร์บุราณ ลีบอยู่ เสถียรแฮ
เพลงดาบสถิตย์ไว้ คู่หล้าสภาพร ๑

◦ อภิวัตถบุรพกาลอาจารย์ดาบ
แกร่งกำหราบริปูร้ายสลายฤทธิ์
ครูกระบองกระบี่กล้าวิชาสถิตย์
นฤมิตเพลงศาสตราสภาพร ๑

◦ ปณตน์อมบรมครูธนูธกัจ
ประสิทธิ์ศาสตร์พิไชยยุทธ์อาวุธศร
ไหว้ครูเขนดั่งโล่ครูโตมร
ภราดรแห่งบุราณวิญญาณไท ๑

◦ กราบครุมวยปรมาจารย์เจ้า
น้อมใส่เกล้าศิลป์แท้สรรพแม่ไม้
ทั้งครูช่างตีดาบมีดฤทธิ์ไกร
บ้องปอกไทเสถียรพงศ์คงเผ่าพันธุ์ ๑

๑ อธิษฐานตั้งจิตต์ลิขิตร้อย
จาฤกรอยวีระกรรมตำนานหาญ
ขอเชิญดวงวิญญาณครูผู้ผ่านกาล
สดับขานทุกอักษรสุนทรเทอญ ฯ

บรรพ

๑

ปณมเหตุ

๑

นาครบาลทั้งเจ็ด

๑ อยู่ทวยาคร่าก่อนครั้ง	ตำนาน
ภฏเลื่องเจตนาครบาล	ปิ่นแก้ว
ถึงแสนหมื่นพลพาล	ระย่อ เดชนา
ทุระชาติผยองแผ้ว	พ่ายแพ้พญาเวียง ฯ

๑ อาทิตย์อัสดง ณ ขอบฟ้าประจิมทิศ ฉายแสงสีแดงปานโลหิต
ประหนึ่งเปลวเพลิง อีกมิช้านานจักบังเกิดเภทภัยครั้งใหญ่หลวง เป็น
เหตุให้ทั้งแผ่นดินแดงฉานไปด้วยเลือด ฯ

๑ อาชาสีด่าปลอดตัว ๑ หื้อมาแต่ราวป่า บนหลังม้าเป็นชายผิวดำเมี่ยม
ลักอักขระเลขยันต์ลายพร้อยทั่วกายา นุ่งผ้าเก่าคร่ำคร่า เหนบดาบหัว
ตัดเล่มใหญ่ประกายคมวาว เพียงปรายตาดูก็รู้ว่า เจ้าของดาบหมั้นลับ
อยู่ทุกเช้าค่ำมิได้ขาด อ้ายคนผู้นั้นเคี้ยวหมากแห้งอยู่หยับ ๆ แลถ่ม
คายไปตลอดทาง ดูท่ากำลังเร่งร้อนไปแห่งหนใด ฯ

๑ ค่อยหลังชั่วสิ้นเสียงผีเท้าม้า ปรากฏอาชาก็ตัวตามมา ทั้งระยะห่างประมาณชั่วเส้น ๑ คนซึ่งเป็นชายสกรร โบราณเข้ม ผิวพรรณดี ชัดกับผ้าถุงอันหอมช่อเยี่ยงชาวป่า มันขับม้าพลางสังเกตุรอยน้ำหมากบนพื้น ซึ่งย้ายคนก่อนถ่มไ้ร้ายทางเบนนห้อยอม ๆ ไป ๒

๑ ขณะอีก ๕ ฤๅ ๖ เส้นจึงพ้นราวป่า ก็ภมม้าดำตัวนั้นยืนแลมหน้าหนึ่ง อยู่เบื้องหน้า ทว่าหาไม่มีแววเจ้าของไม่ ชายนำเข้มแลไปรอบ ๆ อย่างปลาตใจ ครั้นแล้วจึงลงจากหลังม้าเดินเข้าไปพินิจดู ๒

๑ ทันใด บังเกิดเสียงสวบสาดดังมาแต่เบื้องหลัง มันหันไปก็ปะดาบใหญ่หัวตัดเล่มนั้นจรดตรงหว่างหน้า อ้ายคนตัวดำเจ้าของดาบตวาดถามว่า, มึงคิดอ่านอันใด ฤๅใครชิงม้ากู, ชายนำเข้มลนลานร้องว่า, หามิได้ นายเจ้าชา เพียงข้าปะมันยืนอยู่ จึงลงมาแลดูว่าเป็นของผู้ใด มิได้หมายลักม้านายท่านเลย, อ้ายคนตัวดำตะคอกว่า, มึงตามกูมาโซอยู่ เปนพวกโจรฤๅ, ว่าพลางเอามือขมหัวอีกฝ่ายให้คุกเข่าลง ชายนำเข้มยกมือวันทาท่วมหัว รัลระลักว่า, นายเอ๋ย ข้าเป็นคนถีนนี้ มาหาของป่า หาใช้พวกโจรไม่เจ้าข้า, อ้ายตัวดำร้องว่า, อย่าปดกู หาไม่กูจักฟันมึงให้หัวหลุดป่า, ว่าแล้วก็เงื้อดาบขึ้นสุดมือ ๒

๑ กำลังนั้นเอง ก็ได้ยินเสียง ๑ ดังมาแต่ละเมาะ ปรากฏชายอีกผู้ ๑ ตะพายยามแลหอบกิ้งไม้แห้งกะเรอกระริง มันทั้งเข้าของในมือ แลถลันมาคุกเข่าตรงหน้า ยกมือประนมท่วมหัว ร้องว่า, นายท่านเจ้าข้า อย่าทำอันใดพี่ชายข้าเลยหนา นี้กว่าเมตตาชาวป่าชาวดงผู้เฒ่าด้วยเถิด, อ้ายคนตัวดำชะงัก ยั้งใจครู่ ๑ จึงลดดาบลง แลยกตีนถีบเอาทั้งสองล้มหายไป ตวาดว่า, โสหัวไปให้ลับ อย่ามาให้กูเห็นหัวอีก, ว่าแล้วก็เหินบตาบคืนหว่างเอว โจนขึ้นหลังม้าควมขับออกไปในบัดดล ๒

๐ ครั้นลับตาไปครู่ใหญ่ คเนว่ว่าปลอดภัยแล้ว ชายนำเข็มแลชายตะพาย ย่ามจึงลุกยืน บัดเสศดินเสศหญ้าตามตัวออก หันมองนำแลหัวร่อแก่กัน ชายนำเข็มเอ่ยขึ้นว่า, ท่านมาแต่เมื่อใด จึงประจวบเหมาะเช่นนี้, ลำเียงที่กล่าวพลันเปลี่ยนไป มิหลงเหลือความเป็นชาวป่าแม่แต่น้อย ชายตะพายย่ามตอบว่า, ข้าสำเหนียกว่ามั่นคงผ่านทางนี้ จึงดักม้าคอย มา ๓ วันแล้ว ไม่นึกว่าท่านก็ตามรอยมันมาเช่นกัน ฯ

๐ ชายนำเข็มเหลือบมองชายตะพายย่ามหัวจรดดิน พลงหัวร่อ แล้ว, เออหนอ สารรูปท่านดูตั้งคนป่าบ้าไ้บันทึก ผู้ใดจักล่วงรู้ว่าเป็นถึงขุนวิเศษ เรื่องศรี ๑ ใน ๗ ขุนเวียงนาครบาลผู้ภษาแห่งกรุงศรีอยุธยา, ชาย ตะพายย่ามผู้ถูกเอ่ยนามเป็นขุนวิเศษเรื่องศรี หัวร่อด้วยเหตุนั้น กล่าว ตอบว่า, ตัวท่านเองเล่า หลวงปราการณฤทธิ์ หัวเรือใหญ่แห่ง ๗ ขุน เวียงนาครบาล ข้าแทบจำมิได้ทีเดียว ฯ

๐ ผู้มีราชทินนามว่าหลวงปราการณฤทธิ์ ยิ้มน้อย ๆ สะเง้อมองไป เบื้องหน้า พลงขบเขี้ยวเคี้ยวฟัน แลเปรยขึ้นว่า, อ้ายดำทำแพร มัน นกรู้จัก จับได้ว่าข้าสกรอยตามมันมา จวนเจียนเสียท่ามันแล้ว ดีแต่ ท่านแต่งอุบายช่วยไว้ทันท่วงที, ขุนวิเศษ ฯ ว่า, เหนจะประมาทมิได้ อ้ายดำมันฉลาดปนกรต ครานี้ต้องจับให้มันคั้นให้ตาย สว่ไปถึง ต้นตอใหญ่ คเนว่ว่าผู้บงการคงยังมีไกล เออ ว่าแต่คนอื่น ๆ ไปไหนเสีย เล่า, ถ้อยทำยหมายถึงอีก ๕ ขุนเวียงนาครบาลที่เหลือ ฯ

๐ หลวงปราการ ฯ ตอบว่า, ข้าใช้ให้สกรอยอ้ายพวก ๔ ฝิดาบ มิรู้ เป็นตายร้ายดีประการใด, หยดไปชั่วจิตใจ ๑ จึงถามว่า, ม้าของท่าน อยู่ที่ใด, ขุนวิเศษ ฯ ตอบว่า, ผูกซ่อนไว้ในละเมาะโน้น, หลวง ปราการ ฯ ว่า, จงเร่งนำมาเถิด เราต้องตามอ้ายดำไป มิให้คลาดกัน ได้อีก ฯ

๐ ปฐมเหตุครานั้น เกิดเมื่อจุฬศักราช ๑๑๒๑ ปีเถาะ เอกศก ต้นแผ่นดินพระที่นั่งสุริยาศน์อมรินทร์แห่งกรุงศรีอยุธยา เจ้าพระยาอรรคมหาเสนาบดี (อู่่น) สมุหพระกลาโหม ถูกคนร้ายลอบสังหารอย่างโหดเหี้ยม เมื่อครั้งเดินทางไปตรวจค่ายหัวเมืองปากใต้ ไพร่พลติดตาม ล้วนตายสิ้นทั้งกอง เหลือรอดกลับมาเพียงผู้เดียว จากคำให้การถึงรูปพรรณสันถานคนร้าย อันมีด้วยกัน ๕ นาย ปรากฏตรงกับลักษณะของอ้ายดำทำแพร และนักเลงดาบรับจ้างอีกพวก ๑ อันเรียกกันว่า พวก ๔ ผีดาบ ๗

๐ อ้ายดำทำแพรนั้น อดีตกินตำแหน่งเพ็ชฌฆาตประหารในกองราชทัณฑ์ แต่ต่อมาก่อคดีฆ่าหุ้มแพรมหาดเล็กตายด้วยเหตุวิวาทกัน จึงหลบหนีอาญาแผ่นดินหายสาบสูญไป ต่อมาพากันว่ามั่นร่ว่นไปเป็นเพ็ชฌฆาตดาบรับจ้างให้แก่เหล่านักเลงแลคหบดี ตั้งแต่เมืองเพชรบุรีจรดปากใต้ สุดแต่ผู้ใดจักจ้างวาน เป็น ๑ ในคนร้ายอันเป็นที่หมายหัวของกรมเวียงนาครบาล อาวุธที่ใช้คือดาบใหญ่หัวตัด ซึ่งเป็นที่นิยมในหมู่เพ็ชฌฆาตประหาร ๗

๐ ส่วนพวก ๔ ผีดาบมีประวัติกลับไม่แจ้งหัวนอนปลายตีน บ้างว่าเป็นพวกรามัญ บ้างก็ว่าเป็นโจรสลัดมะละกา พวกมันทั้งสี่ก่อคดีร้ายมากมาย แลหลบเร้นรอดอาญาเมืองไปได้ทุกคราประหนึ่งภูติผี จึงถูกขนานนามเป็นผีดาบ พากันว่าพวกมันล้วนคงกระพันชาตรี พันแทงมิเข้า ด้วยมีวิชาอาคมอันขมังนัก อาวุธที่ใช้เป็นดาบรูปร่างพิศดาร ๔ ชนิด อันมิเคยปรากฏในตำราศาสตร์อาวุธใด ๗

๑ จากเงื่อนงำเหล่านี้ ขุนนางจตุสดมภ์ฝ่ายนาครบาล ๗ นาย ที่เรียก
 ขานกันว่า ๗ ขุนเวียงนาครบาลอันกระเตื้องนาม ผู้ปราบปรามมาแล้ว
 ท้าวร้อยเอ็ดเจดยันสมุทรา จึงได้รับพระราชโองการโปรดเกล้าจากเจ้า
 เหนือหัว ให้สืบสวนคดีความครั้งนี้ แล่นำคนร้ายผู้บงการมาลงทัณฑ์
 ให้จงได้ ด้วยการสังหารขุนนางผู้ใหญ่ชั้นสมุทระกาลาโหม ถือเป็นกา
 รทำหายพระบารมียิ่งนัก การครั้งนี้ได้มอบหมายให้พระยายมราช เจ้า
 กรมเวียงนาครบาลเป็นผู้สั่งการดูแล ซึ่งพระยายมราชก็มีบุญญาให้
 ขุนเวียง ๗ ทั้งเจดออกสืบคดีความครั้งนี้โดยพลัน ๗

๑ ขุนเวียงไกรไชยสิทธิ์ฤทธิกล้า ศรีอยุธยาตาดินิราศร้าย
 ท้าวร้อยเอ็ดเจดสุดสมุทราไลย ระเบิดไกลคักดานาครบาล ๗

๑ นามเจดเทวราชทูระชาติคร้าม อธรรมทราวมพริ้นเดชวิเศษหาญ
 เช่นไพบริทมิพิงหมายผองภัยพาล บริบาลสุจริตชนพลเมืองธรรม ๗

๑ ฉายานามหนึ่งปรากฏรณฤทธิ์ หนึ่งในพิชิตรลัษณ์ประจักษ์มั่น
 หนึ่งในพิทักษ์ธรรมราชฎีร์องอาจครัน หนึ่งในสกรรอาจณรงค์เดชเขตพารา ๗

๑ หนึ่งในฤทธิเดชวิเศษเรื่องศรี หนึ่งในมณีชาญไชยในแหล่งหล้า
 อีกหนึ่งปราบไพบริพาลผู้หาญทำ ทะแกลั้วกล้าเหล็กเพชรจวดขุนเวียง ๗

๑ ครั้น ๗ ขุนเวียงนาครบาลอันได้แก่ หลวงปรากฏรณฤทธิ์ ผู้เป็น
 หัวหมู่ ๑ ขุนพิชิตรลัษณ์ ๑ ขุนพิทักษ์ธรรมราชฎีร์ ๑ ขุนอาจณรงค์
 เดช ๑ ขุนวิเศษเรื่องศรี ๑ ขุนมณีชาญไชย ๑ แลหมื่นปราบไพบริพาล
 อีก ๑ เมื่อได้รับบัญชาแล้ว จึงแยกย้ายกันปลอมแปลงตนไปคลุกคลี
 ตีโมงหัวดงนักลง เพื่อสืบข่าวคราวของอ้ายคำทำแพรแลพวก ๔ ฝิดาบ
 หมายสาว ให้ถึงตัวคนร้ายผู้จ้างวานชนิดขูดรากถอนโคน ๗

๑ แลบัดนี้ จำเนียรกาลผ่านไปหลายเดือน คำคดีเริ่มชัดแจ้งขึ้น ๗
ขุนเวียง ฯ ผู้ภักษาแยกย้ายกันสกดรอยคนร้าย จนมาบรรจบกัน ณ
แขวงเมืองเพ็ชรบุรีแห่งนี้ ฯ

๑ เพลาสาย ตลาดเริ่มวาย บันดาแม่ค้าแม่ขายทยอยเก็บกระจาดทับ
กระซัง ส้มสุกลูกไม้แลผักปลาอันเหลือค้ำเหลือขายกลับคืนเหย้าเรือน
ทั่วบริเวณหัวตลาดจึงปลอดร้างผู้คน ฯ

๑ ณ เฝิงชายเหล่าริมทางแห่ง ๑ ยังมีชาย ๓ คนนั่งกินดื่มสุรยาตอง
ส่งเสียงอะอะเอตตะโร จนผู้คนที่สัญจรไปมาอดเหลียวมองด้วยความ
จงนมิได้ ว่าใครจึงมีคนเมามายแต่โกโหเยี่ยงนี้ ทารู้ไม่ อ้ายทั้งสามคน
นั้นตั้งวงเสพสุรามาแต่เมื่อคืนวาร จนบัดนี้ก็ยังเพียรรอกเหล้าเข้าปาก
ตลอดเพลลา หามิที่ท้าวจักหยุดยั้งไม่ ฯ

๑ ยายเอิบแม่ค้าสุรานั่งสัปหงกอยู่น่าเฝิง แก้มข้าง ๑ บวมเป่งด้วยรอย
มือตบ อันเปนเหตุให้นางต้องจำยอมขายเหล้าแก้อ้ายขี้เมาทั้งสามจน
ล่วงเพลลาเช้า มิได้หลับได้นอน ฯ

๑ อ้ายคนเหล่านั้น หัวหูหนวดเคราดูกรุ่งรัง เกล้าผมมวยยุ่งเหยิงตั้ง
ซาวรามัญ กายท่อนบนเปลือยเปล่า ห้อยแขวนประจำแลเขี้ยวขอเตม
คอค ลักอักขระขอมทั่วแผ่นหลัง นุ่งโจงสั้นย้อมฝาด คาดรัดประคด
เชือกควั่นเส้นเชือก ที่เอวมีดาบรูปร่างปลาตอันไร้ฝักเหนบอยู่คนละเล่ม
เล่ม ๑ เหมือนกริชของแขกชวา เล่ม ๑ เหมือนเคียวโค้งเรียวย อีกเล่ม
ใหญ่คมวาวประหนึ่งจ้าววงเดือน ฯ

๐ พวกมันทั้งสามพูดจากันด้วยสำเนียงแปร่งหู แลถ้อยสารัตถะที่สนทนา ก็แต่ละล้วนเรื่องฆ่าฟันปล้นชิง ไม่ก็เรื่องเมถุนกาม ที่พวกมันใช้กำลังย่ำยีเอาแก่หญิงชาวบ้าน คำพูดคำจาแต่ละถ้อย ล้วนยโสโอหังอีกทั้งหยาบคาย ชวนให้ผู้จำเริญทั้งหลายต้องเบือนหน้าหนี ๑

๐ กำลังนั้นเอง จู่ ๆ เสียงเอะอะก็พลันสะดุดหุดลง ด้วยปรากฏอำแดงผู้ ๑ เยื้องกรายเข้ามายังเพิงสุรา ในมือถือห่อเข้า ตรงไปปลุกยายเอิบที่นั่งหลับอยู่ ร้องเรียกว่า, แม่จ๋า ตื่นเถิด ข้าเอาเข้าเข้ามาให้, สายตาอันที่นกระหายของเหล่าปีศาจสุราทั้งสามจ้วงจาบละลابلลั่งเอาจนเดกสาวตื่นกลัว ครั้นยายเอิบผู้มารดาจับห่อเข้าไปแล้ว นางก็รีบหลบออกไปโดยมิชักช้า ทว่าอ้ายคน ๑ ในพวกมันถลันออกขวางหน้าไว้ คว่าหมับที่มีมือ หัวร่อแล้วว่า, อีนางเอ๋ย รีบไปที่ใดเล่า อยู่สนทนาแก่พวกข้าให้ชื่นใจก่อนเถิด, เดกสาวตกใจร้องเสียงหลงว่า, แม่ ช่วยข้าด้วย ๑

๐ ฝ่ายยายเอิบเมื่อเห็นดังนั้น แม่นว่าขยาดกลัวอ้ายพวกนี้เพียงไร หากด้วยความหวงลูก จึงกล้าถลาเข้าขวางกลาง ร้องวิงวอนว่า, นายเอ๋ย นายเจ้าขา ปล่อยลูกข้าเถิดหนา มันยังเดกนัก, ว่าพลงประนมมือไหว้ปลก ๆ อ้ายผู้นั้นหันไปตวาดว่า, อีเฒ่า แล่นักฤ, ขาดคำพาดฝ่ามือใส่เข้าเต็มหน้า ร่างอันเหี่ยวแห้งเหมือนไม้ผุของยายเอิบปลิวไปกองบนพื้น แก้มข้างขวาพลันบวมเป่งเหมือนข้างซ้ายมิผิดเพี้ยน นางเจ็บจนน้ำตาไหล หากยังมีวयर้องห้ามด้วยเสียงแหบแห้งว่า, อย่าทำลูกข้าเลย เจ้าประคุณเอ๋ย นี้กว่าเวทนามันเถิดนาย ๑

๐ อ้ายนั้นหัวร่อลั่น พลงลวนลามสาวเจ้าหนักมือ อ้าย ๒ คนที่เหลือเข้ามาพร้อมด้วย อ้ายคน ๑ กระชากผ้าแถบออก เดกสาวร้องเรียกให้คน

ช่วย หากผู้คนละแวกตลาดนั้นกลับหายหัวไปสิ้น ทามีผู้ใดกล้าไพล่หน้า มาเล่าเรื่องชาวบ้านไม่ ฯ

๑ ยายเอิบพุงกายลุกขึ้นอย่างยากเย็น โผเข้ายื้อยุดจุดแขนอ้ายคน ที่กำลังตะโถมถันลูกสาวนางอย่างเมามัน พลังร้องด่าว่า, อ้ายจัญไร ปล่อยลูกกูเดี๋ยวนี้หนา, อ้ายนั่นลูกแกโทะสะ ยกตีนถีบจนนางล้มคะมำ ไป ชักดาบรูปกริชออกจากเอว ร้องตวาดว่า, อีเฒ่าแรงทั้ง ตายเสียเถิดมึง, ขาดคำก็จ้วงดาบใส่ร่างยายเอิบอย่างแรง ยายเอิบร้องได้ครา ๑ ก็ล้มลงขาดใจตาย ฯ

๑ ฝ่ายลูกสาวเมื่อเห็นผู้เปนมารดาสิ้นใจต่อน่า จึงร้องตะโกนสุดเสียงว่า, มิ่งฆ่าแม่กู วันนี้กูขอแลกชีวิตกับมิ่ง, ว่าพลงตรงเข้าทุบตีอ้ายคนสังหารมารดาด้วยความโกรธแค้น นางทั้งถีบทั้งถองด้วย ๒ มือแล ๒ ตีน เท้าที่กำลังอันน้อยนิดจักกระทำได้ หากอ้ายนั่นหาสะดุ้งสะเทือนไม่ มันเอาตีนเหยียบอกยายเอิบกระชากดาบคืนมา ปาดเซตเลือดจนเกลี้ยงเกลาคือแล้ว จึงเหนบกกลับเข้าหว่างเอว ค่อยหันมาคว่ำร่างเด็กสาวขึ้น พาดบาราวหาน้ำหนักไม่ หัวร่อ แล้ว, อีนี ฤทธิ์เดชมากนัก ไปโหวยพวกเรา เอาไปลงข่วงให้หน้าใจทีเดียว, ว่าแล้วก็อุ้มร่างที่ดิ้นรนอย่างหมดทางสู้ ออกจากเพิงไปยังพงหญ้าคาสูงท่วมหัวตรงชายป่าละเมาะด้านหลัง พวกอีก ๒ หัวร่อว่า คว่ำไห้อีเหล่าขึ้นตีมือยอมใจ ก่อนเล่นตามไปโดยมิช้า ฯ

๑ ทว่าในพงหญ้าแห่งนั้น กลับปรากฏร่างคนผู้ ๑ นอนกระดิกตีนเล่นอย่างสำราญใจ อ้ายคนอุ้มสาวเหนเข้าตวาดไล่ว่า, อ้ายเถื่อน ไสหัวไปให้พ้น, หากคนในพงหญ้านั้นหาอาหารไม่ คงนอนนิ่งเฉยราวกับมิได้ยิน

อันใด อ้ายผู้นั้นโมโห เหวี่ยงร่างเด็กสาวลงพื้น ถ้าโถมเข้าไปหมายขยี้
ผู้เป็นมารคอดหอยให้แหลกลาญคามือ ๖

๐ มิคาคิ อ้ายคนในพงหญ้าผู้นอนนิ่งอยู่หลัง ๗ พลันขยับกายอย่าง
ว่องไว มันแผ่นแผลวขึ้นยืน ดาบที่ตะพายหลังหลุดจากฝัก พาดฉับใส่
ต้นแขนอีกฝ่าย รวดเร็วสุดที่ผู้ใดจะคาดคิด เสียงคมดาบกระทบเนื้อ
ดังสนั่น อ้ายคนที่รุกเข้ามาผงะถอยด้วยตะลึง หว่าคนชักดาบฟันกลับ
ตกตะลึงยิ่งกว่า เมื่อเห็นแก่ที่ว่า คมดาบของมันหาได้ระคายผิวอีกฝ่าย
ไม่ ซึ่งแท้จริง แขนข้างนั้นสมควรขาดกระเด็นไปแล้ว ๗

๐ อ้ายคนถูกฟันจ้องนำอ้ายคนผู้บังอาจเขมง ตวาดถามไปว่า, มึงเป็น
นักเลงดาบฤ, อ้ายนั้นยื่นประจันหน้าหากลัวเกรงไม่ ตอบคำว่า, กูเป็น
ผู้ใดหาสำคัญไม่ หากพวกมึงเป็นใคร จึงกำเริบเลิบบานถึงแก่ม่ง
ชาวบ้านกลางตลาด ราวบ้านเมืองไร้ชื่อแปะเช่นนั้น, อีกฝ่ายแหงนหน้าหัวร่อ
ลั่น ร้องถามว่า, มึงไม่รู้ธว่าพวกกูเป็นใคร, อ้ายคนผู้เดียวแค้นหัวร่อ
ตอบไปว่า, ไฉนกูจึงไม่รู้ พวกมึงแท้จริงแล้วคือหมาขี้เรื้อนหมู ๑ ที่ดี
แต่รุ่มกััดคนไร้ทางสู้เท่านั้นแล ๗

๐ อ้ายพวกนั้นได้ยินเขาก็คำรามลั่น ดาบรูปปลาตที่หว่างเอวทั้งสามเล่ม
พลันชักออกโดยพร้อมเพรียง อ้ายคนถือดาบรูปกริชถมน้ำลาย สบถ
ว่า, ทูต อ้ายโอหัง ไม่ว่ามึงเป็นใคร หากยามนี้มึงต้องเป็นผีเผือกละเมาะ
สถานเดียวเท่านั้น, กล่าวลั่นความ ทั้งสามกระจายวงออกโอบล้อม
อีกฝ่าย ประหนึ่งฝูงหมาในต้อนเหยื่อ หากอ้ายคนผู้เดียวคงยืนนิ่งหา
สะทกสะท้านไม่ ในยามนำลิว่นาขวานเยี่ยงนี้ ขวัญของมันกลับมิได้
ลั่นโหวแมแต่หน้าอ ยสำแดงว่าต้องเป็นนักเลงดาบมีครุผู้ ๑ ๗

วิชาของกระพันของ ๔ ผีดาบ เป็นเลิศสมคำร่ำมาจริง, อ้ายคนใช้ดาบ
กริชหรีตาดำด้วยความจงน ร้องถามไปว่า, มึงรู้จักพวกกูด้วยฤ, อ้าย
คนผู้เดียวพะยักน่าตอบว่า, ๔ ผีดาบเมืองรามัญผู้ชั่วช้าอำมหิต ภาทกัน
ว่าเพียงมีอัฐจ้าวาน สันทารได้กระทั่งพระเณร ๗

๐ อ้ายคนใช้ดาบกริชหรีตอ้าปากว่า, มึงรู้ตั้งนี้แล้ว ยังกล้ากำแหง
แก่พวกกูอีกฤ, อ้ายคนผู้เดียวตอบว่า, เตรีจฉานต่ำช้าเยี่ยงพวกมึง
แมน่ล้าให้ลิ้น แผ่นดินจักสูงอีกเท่าทวี, อ้ายนั้นตาวาวคำรามว่า,
พวกกูฆ่ามิตาย ทำลายมิสูญ หาไม่จะเรียกว่า ๔ ผีดาบฤ, อ้ายคน
ผู้เดียวหรีอแล้ว, หากวันนี้ กูจักขอเปนยมทูต ลากวิญญูณผีจิ้งไร
อย่างพวกมึงไปลงนรกเอง, ขาดคำดาบในมือปล้นขยับ เตรียมพร้อม
ราวีอีกครา ๗

๐ กำลังนั้นเอง บังเกิดเสียงผีเท้าม้ากังวานก้องมาแต่ไกล ผู้วิเวททั้งสี่
เหลียวดู เหน้ม้ากำยำฟ่วงพิ้ว ๑ บันทุกชายสกรรบนหลัง คบขับตรง
มาหยุดเบื้องหน้า คนบนหลังม้าร้องตะโกนแก่อ้ายพวกทั้งสามว่า, พวก
มึงมัวสุขุมหัวทำอันใดอยู่ จวนเจียนเพลแล้ว ยังมิรีบไปอีก, เมื่อสั่งเกต
ดู จึงเห็นว่าอ้ายคนนี้ รูปลักษณะแลการแต่งกายคล้ายคลึงอ้ายพวกทั้ง
สามยิ่งนัก ทั้งยังเหนบดาบปลาตเล่ม ๑ ที่หว่างเอว ปลาบดาบนั้นแยก
ออกเปน ๒ แฉกดังหนึ่งลิ้นงู บัดนี้พวก ๔ ผีดาบได้มาสวมทบกันพร้อม
มาแล้ว ๗

๐ อ้ายคนถือดาบกริชรายงานว่า, พวกข้ามาคอยที่อยู่คี่น ๑ แล้ว ปะ
เหมาะอ้ายเถื่อนผู้นี้มันหาญลองดี จึงเพียงยึดเส้นสายแก้เมื่อยขบ
เท่านั้นแล, อ้ายคนบนหลังม้าซึ่งดูทำเปนตัวนาย ชายตามองอ้ายคน
ผู้เดียว สีน่าปล้นแปรเปลี่ยน ครุ่นคิดในใจว่า อ้ายนี้หน่วยก้านคล้าย

มิใช่ชาวบ้านถิ่นนี้ ชะรอยจักเป็นคนของหลวง สมควรห่างไว้ก่อน
เป็นดี ว่าแล้วก็หันไปสั่งพวกทั้งสามว่า, พวกมึงจงเร่งไปเอาม้าแลตาม
เข้ามาโดยไว อย่าได้รำไรอีก, ฆีดาบทั้งสามเชื่อฟังคำสั่งเป็นอันดี
กุลีจจอบไปปลดบังเหียนม้าที่ผูกไว้ปลายเพิง โจนขึ้นหลังอาซาควบขับ
ตามกันออกไป โดยมีได้เหลียวกลับมามองอ้ายคนที่ประดาบด้วยอีก ๗

๒

เหตุ ๓ ค่ายนำด่าน

- ๐ เหตุ อันเกิดค่านั้น ลับเร้น
- ๓ คืบแรมไร่เพญ ล่องฟ้า
- ๓ ค่าย ยืนเดี่ยวโดดเด่น ไพโรสถ์
- นำด่าน ไกลสุดหล้า ห่างโพ้นคนเหน ๓

๐ ครั้นอาสาเหล่านี้ลับคล่องจักขุไปแล้ว ปราบภูม้อีก ๔ ตัวอย่าง
เหาะออกจากราวป่า ตรงมาหยุดเบื้องหน้าค่ายคนเดียวที่กำลังเสียบ
ดาบคืบฝักกลางหลัง พลันที่เห็นชายบนหลังม้าทั้งสี่มันก็ร้องทักขึ้นด้วย
ยินดี, พวกท่านมาถึงแล้วฤฯ, ๑ ในนั้นเอ่ยขึ้นเป็นเชิงตำหนิว่า, หมื่น
ปราบไพโรสถ์ เจ้ายังคงหุนหันวุ่นวามตุจเดิม ๓

๐ อ้ายคนเดียวที่ถูกขานนามเป็น หมื่นปราบไพโรสถ์ ยกมือวันทาแล
ว่า, อภัยด้วยเถิด ท่านขุน ข้าทนต์เห็นอ้ายพวกผีดาบมันกุมเหงริงแก
ชาวบ้านมิได้ จึงเข้าขวางไว้, ผู้ถูกเรียกขานเป็นท่านขุนนั้น คือขุนพิชิต

ทรรักษ์ณ์ ๑ ใน ๗ ขุนเวียงฯ ก้าวลงจากหลังม้า กล่าวด้วยน้ำเสียง
มิสู้ภอไฉนกว่า, เหตุการณ์นี้อาจทำให้เสียการใหญ่ เจ้าค้ำหนึ่งฤไม่,
หมื่นปราบ ฯ ก็มนานิ่งด้วยสำนึกผิด มิได้เอ่ยคำใดอีก ฯ

๐ ฝ่ายคนบนหลังม้าอีก ๓ นาย ซึ่งล้วนเปนพวก ๗ ขุนเวียงนาครบาล
แปลงตนมาลึบคดีความครั้งนี้ทั้งสิ้น อันมี ขุนพิทักษ์ธรรมราชฎ์
ขุนอาจณรงค์เดช และขุนมณีชาฎ์ไชย ต่างลงจากหลังม้าโดยพร้อม
เพรียง ขุนมณี ฯ ลึบเท้าเข้ามา พลองกล่าวแก่ขุนพิชิต ฯ ว่า, ท่านอย่า
ได้ตำหนิหมื่นปราบ ฯ เลย เหตุการณ์นี้หากเปนพวกเราผู้หนึ่งผู้ใดเพ็ญ
มาภนเห็นเข้า ต่างต้องกระทำเช่นเดียวกับหมื่นปราบ ฯ เปนแน่แท้,
กล่าวจบก็ตบหลังไหล่หมื่นปราบ ฯ ผู้เยาว์วัยที่สุดในบันดา ๗ ขุน
เวียง ฯ ด้วยความรักใคร่สนิทสนม ฯ

๐ ขุนพิชิต ฯ ได้ยินดังนั้น ค่อยถอนใจ หันไปเอ่ยแก่หมื่นปราบ ฯ ด้วย
วาจาอ่อนลงว่า, เจ้าติดตามพวกผีดาบอีก ๓ นายมา ได้ความประการ
ใดบ้าง, หมื่นปราบ ฯ รายงานว่า, มันทั้งสามบรรจบกันที่บ้านโป่ง
ข้าสกรอยตามพวกมันมาตั้งแต่นั้น จวบจนมันแวะพักม้าที่นี่ เพื่อ
ดักกรออีกคนที่เหลือ, ขุนพิชิต ฯ พะยักน่า แล้วว่า, พวกเราทั้งสี่ก็
ติดตามอ้ายตัวนายมา ดักม้าเปน ๔ เส้นทาง หมายว่ามันจักต้องผ่าน
เส้นทางใดเส้นทาง ๑ หากดูมันจักล่าเหยือกภัยได้ จึงชักม้ากวหนัก
ลวงให้เราหลง จวนเจียนคลาดกับมันหลายครา สุดท้ายมาทันกันที่
เพ็ชรบุรีนี้เอง ฯ

๐ หมื่นปราบ ฯ จึงเอ่ยขึ้นว่า, อ้ายพวก ๔ ผีดาบมันร้ายนัก โดย
จำเพาะริชชาดกกระพันของมัน เมื่อครู่ข้าประดาบอยู่เปนหนาน ยังหาทำ
อันตรายพวกมันได้ไม่ หากมิเลิกราไปเสียก่อน เกรงว่าต้องเพลี่ยงพล้ำ

แก่พวกมันเปนนแน่, ขุนมณี ฯ พะยกนำ ตอบว่า, ๔ ผีดาบนั้นมีดี
เพียงเดรัจฉานวิชา ผีมือดาบหามีพิษสงอันใดไม่ เพียงมีดาบลงอาคม
สักเล่ม ๑ ก็จักทำลายวิชาคงกระพันของพวกมันได้, ขุนอาจ ฯ กล่าว
ขึ้นบ้างว่า, เมื่อครู่พวกมันบ้ายนำไปทางนอกด่าน เหนือที่คงไปสมทบ
อ้ายดำทำแพรกระมัง, ขุนพิทักษ์ ฯ เสริมว่า, ทางด้านนั้น ท่านหลวง
ปราการ ฯ แลขุนวิเศษ ฯ คงสกดรอยตามอยู่ ฯ

๐ ขุนพิชิต ฯ จึงชักชวนขึ้นว่า, เช่นนั้นพวกเราจงเร่งตามไปเถิด ขึ้น
ไ้อ้ฮักซ้าอาจคลาดกันได้, ขุนเวียง ฯ ทั้งสี่พากันกลับขึ้นหลังม้าของ
ตน หมิ่นปราบ ฯ ก็ปลดบังเทียนอาษาที่ผูกซ่อนไว้ในละเมาะออกมา
ครั้นแล้วทั้งหมดก็ควมขับม้าตามไปในทิศทางที่ ๔ ผีดาบล่องนำไปก่อน
การสืบคดีเลือดครานี้ เริ่มใกล้เบาะแสเข้าไปทุกขณะแล้ว ฯ

๐ ประวัติศาสตร์ทุกแผ่นดินที่ยินชาน
ล้วนอันธพาลครองเมืองกระเดื่องฤทธิ์
สมคบโจรปีศาจธรรมอำมหิต
แผ่ทุจริตพิษร้ายกรายแดนดิน ฯ

๐ เหตุคนช้วนั่งเมืองเฟื่องพิบัติ
คนดีซัดซ้องเขญชานเซนสิ้น
เหล่าทวยราชฎ์ไพร่ฟ้าน้ำตาริน
ก็แผ่นดินแจกเช่นกันมิคัลญี่ ฯ

๐ คือนั้น รัตติกาลแผ่ม่านดำมืด ปกคลุมไปทั่วทุกห้วงแห่ง มีดมืดดูจ
ดั่งหมีฟ้าร้าย อันกำลังแผ่คลุมทั่วแผ่นดินสยามในเพลานั้น ฯ

๑ ค่ายหน้าด่านนอกเขตรเมืองเพ็ชรบุรีแห่งนั้น ตั้งทะเบียนที่มอยู่เบื้องหน้า กำแพงค่ายทอดยาวไกลประหนึ่งปีกชายักษ์สยายปีกปกปักขุนเขา ภายในค่ายยามนั้น ตามไฟคบเรืองรองเพนห้อยอม ๆ ได้ยินเสียงไพร่ ทะหันทงอึงอล รวากับในค่ายกำลังมีงานเลี้ยงอันครึกครื้นใด ๆ

๒ ณ รวป่าอันหนาที่หน้าค่าย ปรากฏเงาตะคุ่มหลายร่าง ซุ่มอยู่อย่าง เงียบเชียบ บัดนี้ ๗ ขุนเวียงนาครบาลแห่งกรุงศรีอยุธยา ได้มารวม พลกันพร้อมนำอีกครา หลวงปราการณฤทธิ ผู้เปนหัวหมื่น ชัยบงกชใน ความมืด ก่อนเปรยขึ้นเบา ๆ ว่า, เหตุครั้งนี้ปลาตนัก โฉนอ้ายดำทำ แพร แลพวก ๔ ผิดบาปจึงพากันมาช่องสุ่มในค่ายทะหันทงแห่งนี้ได้ ดูท่า มีเลศนัยลึกลับอยู่ ๆ

๓ ขุนพิชิตทลัษณ์ ผู้อาวุโสรองจากหลวงปราการณฯ กล่าวว่า, ค่าย แห่งนี้อยู่ในบาญชาของขุนรองรณรงค์ ปลัดเมืองเพ็ชรบุรี ข้าเคยยกปะ ขุนรองฯ ผู้นี้หลายครา ด้วยพระยาเพ็ชรบุรี แลขุนรองฯ มักไปมาหา ลู่เพื่อปฤษาข้อราชการแก่พ่อเหนือหัวจ้าวท่านที่จวนเปนนิตย์, พ่อ เหนือหัวจ้าวท่านที่เอยถึงก็คือ พระยายมราช จ้าวกรมเวียงนาครบาล แห่งจตุสดมภ์ นายเหนือของขุนเวียงฯ ทั้งเจตนั่นเอง ๆ

๔ หลวงปราการณฯ ตั้งข้อสงสัยว่า, ถาขุนรองฯ ผู้นี้เป็นคนจ้าววาน พวกอ้ายดำทำแพร ลอบสังหารสมุหพระกลาโหม, ขุนพิชิตฯ แย้ง ว่า, แต่มันจักทำเช่นนั้นด้วยเหตุอันใด แลโฉนพระยาเพ็ชรบุรีผู้เปน นายขุนรองฯ จึงมิได้ระแคะระคายความข้อนี้เล่า, หลวงปราการณฯ จึงว่า, ข้าเองก็มีอาจล่วงรู้ได้ เหตุมาแปรเปลี่ยนเช่นนี้ เกินกำลังคาด คิดเสียแล้ว พวกเจ้ามีความเหนประการใด เร่งพูดมาเถิด ๆ

๑ ขุนพิทักษ์ธรรมราชฎีจึงเอ่ยขึ้น, ข้าเห็นว่าคนร้ายที่เราเพียรติดตาม มาช้านาน มีอาจพล่อยให้หลุดมือไปได้, ขุนอาจณรงค์เดชลำทับว่า, ถูกแล้ว ครานี้หากพวกมันหนีรอดไปได้ เปรียบเสมือนปล่อยพยัคฆ์คืนป่า คราครั้งน่าเหนียวยากจักได้ตัวอีก, ขุนมณีชาฎีไชยจึงว่า, เช่นนั้น รือออันใดเล่า พวกเราทั้งเจดสมควรบุกเข้าไปกุมตัวพวกมันเสียใน เพลานี้เลย ๕

๑ หลวงปราการ ๕ ส่ายหน้าเปนเชิงมิเห็นด้วย กล่าววว่า, ค่ายคุณด้าน ทะหานอยู่นอกอำนาจนครบาล มีอาจระทำการตามอำเภอใจได้ แล อีกประการ ๑ หากพวกขุนรอง ๕ คบคิดกับคนร้ายจริง ลำพังพวกเรา เพียง ๗ คน มีอาจเอาไชยก่ทะหานทั้งกองได้ดอก, ขุนพิชิต ๕ ได้ ฟังดังนั้นจึงถามว่า, เช่นนั้นคุณหลวงเห็นสมควรทำฉันใด ๕

๑ หลวงปราการ ๕ ถอนใจ ขบคิดอยู่เปนครู จึงว่า, ครั้งนี้คงต้องพึ่ง พ่อเหนือหัวจ้าวท่านเปนผู้วินิจฉัยเสียแล้ว ส่วนตัวข้าเห็นว่า เราควร ชุ่มรอมอยู่ ณ ที่นี้ก่อน ลอบจับตาดูความเคลื่อนไหวของคนร้ายแลพวก ขุนรอง ๕ ให้ดี ส่วนอีกทาง ๑ ก็เร่งนำความไปแจ้งพ่อเหนือหัวจ้าวท่าน โดยเร็ว ดูว่าท่านจักโปรดให้มีบาญชาประการใด, ขุนพิชิต ๕ ถามขึ้น ว่า, เราจะนำความไปบอกท่านได้อย่างไร, หลวงปราการ ๕ ว่า, พวก เราคน ๑ ต้องควมม้าตลอดราตรีนี้ เร่งให้ถึงกรุงศรีอยุธยาโดย เร่งด่วน, กล่าวจบหันไปทางหมื่นปราบไพรวัล กล่าววว่า, เหน้ที่กิจ ครานี้คงต้องพึ่งเจ้าเสียแล้ว ๕

๑ หมื่นปราบ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนน้องสุดท้องในหมู่ขุนเวียง ๕ รีบ น้อมรับคำสั่งโดยมิพักต้องล้งเลวว่า, ข้าจักไปโดยพลัน, ๗ ขุนเวียง

นาครบาลลั่นยอดถือปฏิบัติในวินัยอันเคร่งครัดเสมอมา หลวงปรากร ๓ ยิ้มด้วยแวตาสโสมนัส กล่าวว่่า, กิจครั้งนี้เห็นว่าหนักหนาเอากการอยู่ เจ้าพร้อมฤๅไม่, หมื่นปราบ ๓ คุณเข่าลงวันทา ทอด้วยน้ำเสียงเดด เดียวว่่า, แม้นต้องบุกน้ำลุยไฟ ข้าก็ขออาสาทำกิจครานี้จนสัมฤทธิ์ผล ให้จงได้ขอรับ ๓

๑ หลวงปรากร ๓ พยุงหมื่นปราบ ๓ ลูกขึ้น ลูบหลังลูบไหล่ด้วยเอนดู ชมเชยว่่า, เจ้าช่างกล้าหาญนัก สมแล้วที่เป็นศิษย์เอกพุทโธสวรรรย์ อันภษา, หยุคครู ๑ จึงลั้งความอันเปนล้าคัญแก่หมื่นปราบ ๓ ว่่า, เมื่อไปถึงแล้ว เจ้าจงรายงานเรื่องราวแก่พ่อเหนือหัวจ้าวท่านโดยตลอด หากท่านมีบาญาให้เข้าจับกุมคนร้าย จงถือหมายตรานาครบาลของท่าน แลนำไพร่พลมากอง ๑ หมายตรานั้นล้าคัญนัก หากไร้หมายตรา นาครบาล ก็มีอาจจับกุมคนในค่ายทะเลหนโดยพลการได้ เจ้าจงจำ ให้ดี, หมื่นปราบ ๓ รับคำว่่า, ข้ารับทราบแล้ว โปรดวางใจเถิด ข้าขอ กราบลาพวกท่านไปก่อน แลจักเร่งกลับมาโดยเร็ว ๓

๑ ครั้นอำลาทุกคนแล้ว หมื่นปราบ ๓ จึงเดิรไปยังที่ผูกม้าซ่อนไว้ ปลด บังเหียนจูงอาษาเหยเย่างไปอย่างเจียบเจียบ ด้วยมิต้องการให้ผู้คน ในค่ายได้ยินเสียงผีเท้าม้านั้น จนได้ระยะทาง ๑ คเนว่่าปลอดภัยแล้ว หมื่นปราบ ๓ จึงลูบหัวอาษาคู้ใจเบามือ ท่องคาถากำกับ แลเป่ามนตร์ ลงตรงนำผาก ก็มลงกระซิบข้างหูว่่า, อ้ายสินากเพื่ออนยาก กิจครานี้ ต้องพึ่งเองแล้วหนอ เองจงท้อไปให้ไวประดุจลมพัด อย่าได้หยุดหย่อน ที่เดียวเพื่ออนอ่อย ๓

๑ อ้ายสินากม้าศึกคู้ใจ เคยร่วมรบเคียงบ่าเคียงไหล่ผู้เปนนายมานัก

ต่อนัก สะบัดหน้าไปมาราวรู้ความ ไบหูแลขนคอตั้งชันด้วยคึกคะนอง
ประหนึ่งยินดีที่ได้ปฏิบัติกิจสำคัญครานี้ หมิ่นปราบ ฯ ตบคอมันอีกครา
โจนขึ้นหลังอ้ายสีนาก กระแทกตีนเข้ากับสีข้าง กระตุ่นม้ามุ่งปราดออกไป
ไปดูจระเข้เล่นจากแล่ง ฯ

๐ ยามนั้นห้องนภามีตสนิทด้วยเป็นคืนเดือนแรม หมิ่นปราบ ฯ
อาไศรยแสงดาวนำทางเร่งรุดไปเบื้องหน้าอย่างรวดเร็ว อากาศราตรีหนาว
เหน็บจับใจ หากในใจหมิ่นปราบ ฯ กลับร้อนรุ่มตั้งไฟสุ่ม ใจ ๑ ร้อน
รุ่มด้วยภารกิจสำคัญอันแบกรับไว้เต็ม ๒ บ่า อีกใจ ๑ ก็ร้อนรุ่มด้วย
ห่วงสหายรักต่างวัยทั้งหกที่รออยู่เบื้องหลัง ด้วยพวกมัน ๗ ขุนเวียง ฯ
รักใคร่ปานพี่น้องร่วมอุทร เคยร่วมทุกข์สุขฝ่าฟันภัยอันตรายนานามา
ด้วยกันมีรู้จักร้อยก็พันหน จึงห่วงหาอาวรณ์กันยิ่งนัก ฯ

๐ ทว่าอีกใจ ๑ ของหมิ่นปราบ ฯ ก็กำลังร้อนรุ่มด้วยความคิดคำนึงถึง
แม่หญิงจัน บุตรีโอรสของท่านพระยายมราช ซึ่งแอบชอบภอกันเงียบ ๆ
มาช้านานแล้ว หากมันเจียมตัวว่าต่ำต้อยด้อยศักดิ์ มีอาจเอื้อมถึง
ลูกสาวท่านเจ้ากรมเวียง ฯ ผู้เป็นนาย แลพ่อบุญธรรมซึ่งซุบเลี้ยง
มันมาแต่เล็กแต่น้อย จึงได้แต่ถวิลหากันอยู่เพียงสองรา โดยมีมีผู้ใด
ล่วงรู้ ฯ

๐ ครั้นหวนคำนึงถึงแม่จันขึ้นมา หัวใจหมิ่นปราบ ฯ พลันพองโต แล
กระแทกตีนเร่งอฮาให้หือไปเร็วเท่าที่ใจมันปรารถนา เปนเพลหลาย
เดือนแล้วที่มันมิได้ภavnนำหญิงคนรัก ด้วยต้องภารกิจราชการระห
ระเหิรไปช้านาน ป่านนี้แม่หญิงจักเปนสุขทุกข์ประการใดหนอ ใจมัน
เฝ้าแต่ถามหาทุกวันคืน ฯ

๑ เพลานั้น ที่ชอบฟ้าอุตรทิศ พลันปรากฏผีฟุ้งไต่กลุ่ม ๑ เปล่งประกาย
วู่วาบ ร่วงหล่นลงสู่แนวป่าเมืองหน้า ทมิฬปราบ ๗ เหนดั่งนั้นก็ให้ใจหาย
ตัวยมิรู้ว่่า นี่เป็นนิมิตดีร้ายประการใด ๗

๓

งานมงคล

- สยามพรธอนอกข้า เพียงเฉลย
 เหิรห่างอุระเคย อุ้นเจ้า
 จรสวาสดีคู่เขนย เคียงอื่น ๆแม่
 เรียนหลังชลเนตรเกล้า ห่อนแห่งเหือดทรวง ฯ

◦ แดดแรกเพลารุ่งแจ้ง ทอแสงอ่อนนวลตา เหล่านกกาเริ่มโฉบบินออก
หากิน ต่างรำร้องปรีดากับอรุณรุ่งวันใหม่ที่่างกรายมาถึง ทว่า อนิจจา
ใครเลยจ้กรู้ว่า คนผู้ ๑ กลับต้องรำให้โศกาในวันนี้ ฯ

◦ จวนพระยายมราชเข้านั้น คลาคล้ำไปด้วยผู้คน เสียงมโหรีปี่พาทย์
ดังกังวานคลอกับเสียงสนทนาแซงแซ่ทั่วบริเวณ กลางลานดินหน้าเรือน
ปะธาน วุ่นวายไปด้วยบันดาข้าทาสบริวารทั้งชายหญิง ต่างวิ่งงานตัวเปน
เกลียว เสียงสังหยาัยโน่นฉวยอ้ายนั้นตั้งอยู่อิงอล บนเรือนนั้นเล่า
ก็เติมไปด้วยแขกเหรื่อมากหน้าหลายตา แต่ละล้วนขุนนางข้าหลวงชั้น

ผู้ใหญ่นุ่งห่มครบเครื่องยศ เติรเหิรกันขวัญไขว่ ต่างเสวนาพลางกิน
หมากพลูที่เจ้าบ้านยกมาต้อนรับขับสู้มิได้ขาด ขณะรอคอยดีถีฤกษ์
มงคลอันเจียนจะถึงในอีกมิช้านาน ฯ

๐ เพลานั้น แว่วเสียงโห่ร้อง แลเสียงปี่กลองดังกังวานมาแต่ไกล เป็น
สัญญาณว่ากระบวนแห่ขันหมากภากันมาพร้อมแล้ว ผู้คนในกระบวน
นุ่งห่มงดงาม เติรเรียงรายเปนแถวทิว แห่ขันหมากเอก ขันหมากโท
หมากพลู กล้วยอ้อย หาบเงินหาบทอง แลลีนสอดของกำนัลมากมาย
เหลือคณา ดูสมถะทั้งฝ่ายบ่าวแลฝ่ายสาวยิ่งนัก ด้วยผู้สาวเปนถึง
บุตรีพระยาพานทอง ผู้รั้งตำแหน่งจ้าวกรมเวียงนาครบาลแห่งจตุสดมภ์
ฝ่ายผู้บ่าวก็กินตำแหน่งพระอาศาชำนาญตึก หัวหมู่ทะเลวงพันในกอง
อาทมาตแห่งทัพหลวง จะหาคู่วิวาห์ที่โตสมกันเช่นนี้คงมีมิอีกแล้ว ฯ

๐ ขณะนั้น พระยายมราชปรากฏกายขึ้นที่นำมุขเรือนประธาน ท่านจ้าว
กรมเวียง ฯ มีวัยราว ๕๐ ร่างสูงใหญ่สมชายชาติทะทาน เรือนผมสี
ดอกเลานั้นตัดสั้นติดศีรษะ ดวงตาคมวาวหากเปี่ยมเมตตา ไบ่น่าซึ่งยาม
ปรกติมักเคร่งขรึมอยู่เปนนิสัย บัดนี้มีแว่วปีต้อย่างเหนได้ชัด ฯ

๐ ครั้นแล้วกระบวนขันหมากก็เคลื่อนมาถึงตัวเรือน บ้านดาเฒ่าแก่
แม่งานสังคนในกระบวนวางอ้ายโน่นจัดอ้ายนี้ซูลมุนไป กำลังนั้นเสียง
โห่แลเสียงกลองพลันลั่นสุดลง ผู้บ่าวสืบท้าก้าวออกมาน่ากระบวน
พระอาศา ฯ ผู้นี้เป็นหนุ่มรูปงามที่ต้องเนื้อจำเรียวใจแห่งบ้านดาหญิงสาว
จนเป็นที่เลื่องลือมาช้านาน ยิ่งวันมงคลเช่นนี้ ก็ยิ่งงามราวเทพบุตร
อันจุติมาแต่กระยาหงษ์ชั้นฟ้า พระอาศา ฯ นำผ้าไหว้มากราบพระยา
ยมราช ผู้ว่าที่พ่อตาด้วยกิริยานอบน้อม ท่านกล่าวให้ศีลอำนวยพร
แล้วเชื้อเชิญกระบวนขันหมากขึ้นเรือน ฯ

๑ ๐ ๓ ห้องน้อยในเรือนใหญ่ บานประตูถูกแย้มออก ภอให้ดวงตาคู่ ๑
ลอบมองเหตุเบื้องนอกอย่างจืดจ่อ เจ้าของดวงตาคู่นั้นก็คืออีเพื่อน นาง
ทาสีคนสนิทของแม่หญิงจัน บุตรีพระยายมราช พลันที่อีเพื่อนแลเห็น
กระบวนแห่ขันหมาก ก็ร้องตืออกดีใจว่า, มากันกระบวนใหญ่เทียว
แม่หญิงเจ้าข้า, พलगกูลิกุจอกคลานเข้ามาหานายสาว ซึ่งนั่งพับเพียบ
นั่งอยู่มุมห้อง รายงานว่า, ออกเอย คุณพระอาศา ฯ ช่างงามกระไร
เช่นนี้ สมกับแม่หญิงของบ่าว ราวกึ่งทองใบหยกเขียวหนอ, อีเพื่อน
ประจบประแจง หากนายสาวของมันหาใช่ดีไม่ นวลแก้มอันผุดผ่อง
ปรากฏคราบน้ำตาลปนทาง อีเพื่อนเห็นเข้าก็ร้องว่า, เอาอีกแล้ว แม่หญิง
คนดีของบ่าว วันมงคลเยี่ยงนี้ยังมารำให้ไยกัน บุราณเขาถือ ฯ

๑ ๐ ๓ แม่หญิงของอีเพื่อนเงยหน้ามองน้ำตาลขึ้น เอยวว่า, ผู้ใดจักถือก็ช่างเถิด
ข้ามิถือดอก, อีเพื่อนชักสีน้ำตาลหั้นเอา มันปนทาษในเรือนที่เลี้ยงดู
แม่จันมานาน ด้วยมารดาสิ้นบุญไปแต่่น้อย อีเพื่อนผู้เป็นทั้งบ่าวแล
แม่นม จึงกล้าดูนายสาวของมันได้, ไม่ถือได้กระไรเจ้าคะ งานวิวาท์
ของแม่หญิงแท้ ๆ, แม่จันสวนคำว่า, ก็ตัวข้าหาไม่ใจวิวาท์ไม่
แม่เพื่อน, อีเพื่อนค้อนควัก ลำหับว่า, มีแกใจฤไม่มี ปานฉนี้แล้ว
แม่หญิงจักทำจันใดเล่า ฤยงคงคำนี้ถึง, กล่าวได้เพียงนั้นก็หยุดคำ
ลง ด้วยเหนยสาวหม่นสีน้ำตาลไปอีก อีเพื่อนจึงลดเสียงลงปนเชิง
ปลอบโยนว่า, โถ แม่คุณของบ่าว หักอกหักใจเถิดเจ้าคะ ทางนั้นเขา
ติดงานเมือง เมื่อไรจักได้กลับมาก็ยังหาไม่รู้ไม่ ฯ

๑ ๐ ๓ บุตรีพระยายมราชยกชายสไบขึ้นพายนน้ำตาล กล่าวเสียงเครีว่า, นั้น
แล ข้าถึงห่วงนัก มิรู้เป็นตายร้ายดีประการใด, หยุดถอนใจครู่ ๑
ก่อนเอ่ยเบา ๆ ราวรำพึงแก่ตัวเอง, เหลานี้หากพิท้านอยู่ด้วย ยังภอ

หรือแก้ไขได้บ้าง น้อยหนึ่งก็แอบบอกกล่าวถึงความระทมในหัวอกให้ พี่ท่านล่วงรู้ หาไม่จะค่อนข้าง่าเป็นหญิงสองใจ หากมารู้ความเอาต่อ ภายหลัง ๕

๐ แม่จันทน์กล่าวได้เพียงนั้น น้ำตากก็ไหลพรากอีกคำรบ เหมือนมองคั่นห้อง เบื้องหน้า รำพันเบา ๆ ว่า, พี่เอ๋ย ข้านี้ขลาดเขลาหนัก หากแต่หลังกล้า บอกกล่าวเรื่องของเรา ๒ ให้เจ้าคุณพ่อท่านรับรู้ กระบวนชั้นหมาก วันนี้อาจเป็นของพี่ท่าน แลข้าคงมีต้องโหม่นสัจเจียนซาใจเช่นนี้เป็นแน่, อีเพื่อนฟังคำนายสาวก็ได้แต่ก้มหน้านิ่ง น้ำตาของมันพานไหลหลังออกมาด้วยสงสารจับใจ ๕

๐ ศพอ้ายสีนากม้าคู่ใจทอดกายอยู่ข้างทางดิน มันวิ่งมิได้หยุดมาตลอด ราตรี วังชนิดเลือดกลบเกือก เหงื่อแลน้ำลายแตกทะเลักเป็นฟอง มัน เหน็ดเหนื่อยแสนสาหัส หากมันหายอมหยุดไม่ ทรายที่ผู้เป็นนายยัง กระตุ้นเร่งเร้าให้มันวิ่งไปเบื้องหน้า มันก็ยังคงวิ่งแลวิ่งสืบไป กระทั่งม้ามแตก ล้มลงซาใจตาย นั่นแลมันจึงยอมหยุด ๕

๐ นายของมันทั้งรักแลเอาไลยมันนัก หากจำต้องจากไปประหนึ่งคน ไร้หัวใจ ทั้งสพสหายให้เปนนเหยื่อแรงกากกลางป่า ด้วยมีกิจอันสำคัญยิ่ง ซึ่พรออยู่หาชักช้าได้ไม่ หมิ่นปราบ ๕ รวบรวมเรี่ยวแรงอันน้อยนิด ที่ เหลือจากการตรากตรำเดิรทางมิได้หยุด มุ่งหน้าต่อไปเพียงลำพัง มันวิ่ง ตะบึงไปสุดชีวิต เท่าที่เท้าทั้งสองจักนำไป หมิ่นปราบ ๕ วังจนสิ้น แรงล้มลง ครั้นล้มแล้วก็ลุกขึ้น วิ่งกะเซอะกะเซิงสืบไป หายอมหยุดพัก แม้สักชั่วอึดใจไม่ เพลานี้ดูไปหมิ่นปราบ ๕ ก็มีได้ต่างจากอ้ายสีนาก เท่าใด คือมุ่งแต่จะวิ่งตะบึงไปจนกว่าจักซาใจตาย ๕

๐ อ้ายสีนาทออาซาคุใจก็สิ้นไปแล้ว ทว่ามิตรร่วมรบอีก ๖ คน ผู้กำลังรอข่าวจากมันอยู่ด้วยใจอันจดจ่อ ยังมีรู้เป็นตายร้ายดีประการใด หากพวกคนร้ายสำเหนียกว่าถูกซุ่มจับตาดูอยู่ ชตากรรมของขุนเวียง ฯ ทั้งหกจักเป็นอันใด มันมีอยากคำหนึ่งถึงเลย ยามนี้มันคำหนึ่งเพียงว่าทุกฝีก้าวของมัน มีผลต่อความเป็นความตายของสหยาขุนเวียง ฯ ของมันทุกคน ฯ

๐ ส่วนพ่อเหื้อหัวจ้าวท่าน ป่านนี้คงตั้งตาคอยสดับข่าวด้วยใจอันร้อนรุ่ม ด้วย ๗ ขุนเวียง ฯ ในบาญาหาหยาลับไปนานนักหนา แลท่านจักรู้สึกเช่นไร หากรู้ว่าขุนรอง ฯ แลกองทะหานั้นทั้งค่าย รู้เห็นเป็นใจกับคนร้าย เลศนัยครานี้ยกย่อนยิ่งนัก ยกย่อนจนนำพรันพรึง อีกทั้งล้างสังหรณ์อันปลาด ด้วยตาขวาเขม่นมาแต่เมื่อคำคืน เป็นเหตุให้ความกลัวเข้าสิงสู่จิตต์ใจหมื่นปราบ ฯ อย่างมิเคยเป็นมาก่อน หมื่นปราบ ฯ ได้แต่ภาวนาขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงปกปักรักษาสหยาทั้งหกให้ปลอดภัยจากภัยอันตรายด้วยเทอญ ฯ

๐ เสียงภิกษุสวดเจริญบทมงคลสูตรดังกังวานไปทั่วเรือน คู่บ่าวสาวถูกจัดให้นั่งเคียงกัน ศีรษะคล้องมวงคลสายสิญจน์ ประนมมือรอรับน้ำพระพุทธมนตร์ บันดาเพื่อนบ่าวสาวต่างพากันเบียดเสียดเบียดยัดตรอรับน้ำมนตร์ด้วย พวกหนุ่ม ๆ ฉวยโอกาสถูกเนื้อต้องตัว กระแซะเอาจนสาว ๆ ร้องกันวู๋วว้าย เป็นที่สำเร็จสำราญกันถ้วนหน้า ฯ

๐ พระอาศ ฯ แยมยิ้มจนหน้าบานดูจางานเชิง ขณะแม่จันเพียรชมน้ำตาไว้เต็มที หากก็ยังมีวายทวมเออขอบตา จนไหลรินผ่านซอกแก้มนวล

ลงมาจนได้ ทว่าพระอาศา ฯ กลับสำคัญว่านางปลื้มปีติที่ได้เข้าพิธีวิวาห์ จนกลืนน้ำตาไว้ไม่อยู่ จึงมิได้เฉลียวใจอันใด อนิจจา อันพิธีวิวาห์ เยี่ยงนี้ มิรู้ว่าผลาญน้ำตาหญิงสาวมากี่มากน้อยแล้ว ทั้งน้ำตาแห่งความ ปีติ แลน้ำตาแห่งความชอกช้ำรันทด ฯ

๐ หลังภิกษุรุดนำพระพุทธรูปเบ็กพิธิแล้ว ก็ถึงคราแขกเหรื่อขุนนาง ชั้นผู้ใหญ่ ซึ่งเชิญมาเป็นศรีแห่งงานมงคลครานี้ อันได้แก่ ท่านเจ้าพระยา อรรคมหาเสนาบดี (ทองอิน) สมุหพระกลาโหม ผู้เป้นประธานรดน้ำ อวยพรแก่คู่บ่าวสาว ฯ

๐ เพลานั้นบันดาแขกเหรื่อในงาน ต่างมองดูท่านเจ้าพระยาเป็นตาเดียว แลลอบสนทนากันเบา ๆ ว่า, ท่านผู้นี้ฤ คือสมุหพระกลาโหมคนใหม่, ผู้ถูกปฎิฆากระชิบตอบว่า, ถูกแล้ว ท่านเพิ่งได้รับโปรดเกล้าให้กิน ตำแหน่งแทนสมุหพระกลาโหมคนเดิม ซึ่งถูกลอบประทุษร้ายถึงแก่อสัญกรรมในคราก่อน, ผู้ถามพะยักน่า แล้ว, ข้าก็ได้สดับมาเช่นกัน ความว่าคดีเลือดครานี้ ยังหาตัวคนร้ายมิได้, อีกคน ๑ ว่า, คนร้าย เหล่านั้นอาจหาญนัก ฟังว่าไพร่พลที่ติดตามท่านเจ้าพระยาไปในครั้งนั้น หนีผู้ใดเหลือรอดกลับมาไม่ ฯ

๐ อีกคนเสริมว่า, ลอบฆ่าขุนนางผู้ใหญ่ มีโทษถึงประหารเจดชั่วโคตร เหตุไฉนกรมเวียง ฯ จึงจับตัวคนร้ายมิได้เล่า, ผู้ถูกถามตอบว่า, เพลานี้ หลวงท่านโปรดให้ท่านพระยายมราชเร่งสืบหาตัวคนร้ายรายนี้ โดยเร็ว หากมิแจ้งชัดว่าท่านลงมือสืบสาวเป็นประการใดแล้ว ความนี้ มิได้แพร่พรายออกมา ด้วยเป็นพระราชโองการลับ อันมิอาจให้ คนนอกล่วงรู้, อีกคนแทรกว่า, แต่ข้าสังเกตุดู ระยะเวลาขุนเวียง ฯ ทั้ง เจดลั่นหายตัวไปสิ้น เหนจะถูกส่งไปสืบคดีความครั้งนี้กระมัง, อีก

ฝ่ายรีบปรามว่า, ฮ้าย อย่าเอตไปเชียว ราชการงานเมืองเปนเรื่องหลวง ท่าน หากปากพล่อยไป หัวจ๊กหลุดบ่าเอานา ฯ

๑ ครั้นท่านเจ้าพระยาอรรคมหาเสนาบดี กล่าวให้ศีลอำนวยพรแก่บ่าวสาวแล้ว ก็เลี้ยงออกไป บันดาแขกเหรี้อพลันเปลี่ยนเรื่องสนทนาทันที, ท่านสมุหพระกลาโหมผู้นี้ ได้ยินมาว่า เดิมตำแหน่งเพียงพระยาบดินทรพิไชย จ้าวกองอาทมาตในทัพหลวงเท่านั้น, อีกฝ่ายว่า, จ้าวกองอาทมาตดอกฤฯ เช่นนั้นนับว่าเป็นนายเก่าพระอาสา ฯ ผู้บ่าวนั้นเอง, ฝ่ายแรกพะยักน่า แล้ว, ฤกแล้ว เพียงซำยังข้องใจอยู่เรื่อง ๑, ฝ่ายหลังถามว่า, เรื่องอันใด ฯ

๑ ฝ่ายแรกเหลียวหน้าเหลียวหลัง ทำทีเกรงใครได้ยิน ก่อนสาธยายยืดยาวว่า, พระยาบดินทร์ ฯ เหตุไฉนจึงได้รับการอวยยศเปนถึงเจ้าพระยารวดเร็วยิ่งนัก ขณะพระยาพานทองอันอยู่ในตำแหน่งว่าที่เจ้าพระยาอีกหลายท่าน กลับมิได้รับโปรดเกล้า แลพระยาบดินทร์ ฯ นั้น อดีตเป็นเพียงจ้าวกองอาทมาต อันขึ้นแก่กรมวัง ด้วยยศศักดิ์แล้ว้วยราชการยังด้อยนัก ไฉนจึงได้กินตำแหน่งสมุหพระกลาโหม อันเปนตำแหน่งสูงสุด ฝ่ายทะทานได้ เช่นนี้มีนับว่าข้ามหัวผู้อื่นดอกฤฯ ฯ

๑ คู่สนทนาอีกฝ่ายปรามเอาว่า, นั้นแล ท่านอย่าเอตไปเชียว ยามนี้ใคร ๆ ต่างรู้แก่ใจว่า บันดาขุนน้ำขุนนางในวัง ล้วนนิยมเดิรตำแหน่งด้วยอำิสทั้งสิ้น บ้านเมืองจึงปั่นป่วนดั่งกลียุค ด้วยคนดีมีฝีมือมากหลายถูกถอดถอนตำแหน่ง ลางคนถึงแก่ต้องอาญาประหารชีวิต ด้วยจ้าวเหนือหัวพระกรรณเบา ฟังแต่คำยุยงใส่โคล้ลของพวกเสวกามาตย์ ผู้ริษยา ส่วนคนชั่วที่มั่งมีทรัพย์ศฤงคารเดิรตำแหน่งนั่งเมืองกันเปรมปรีดี ไพรฟ้าไพรแผ่นดินจึงเดือดร้อนกันถ้วนหน้าตั้งทุกวันนี้แล, กล่าว

ได้เพียงนั้น การสนทนาจึงยุติลงครู่ ๑ ๕

๐ เมื่อถึงคราพระยายมราช ผู้บิดาฝ่ายสาว ขึ้นให้ศีลให้พรเป็นคนถัดมา วงสนทนาจึงเริ่มต้นขึ้นอีกครั้ง ครา พระยายมราชท่านนี้ตอก จึงสมควรรับการอวยยศเป็นเจ้าพระยาโดยแท้ ฟังว่าท่านปกครองไพร่พลแลเข้าหาขบถด้วยพระคุณ หาใช่พระเดชไม่ เป็นเหตุให้มีผู้ก่อกวนยิ่งขุนนางใด ๕

๐ คู่สนทนาพะยักน่า กล่าววว่า, ข้าก็เห็นเช่นนั้นแล จ้าวกรมเวียง ๕ ท่านบำบัดทุกข์บำรุงสุข จนบ้านเมืองสงบสันติ เป็นที่แซ่ซ้องสรรเสริญไปทั่วแผ่นดิน ด้วยท่านเป็นคนดีมีฝีมือผู้ ๑ แลทั้ง ๗ ขุนเวียง ๕ ในบาบรูชา ก็มีชื่อระบือไกลในการปราบปรามสืบคดีความนานา จับตัวคนร้ายมาลงทัณฑ์หนักต่อนักแล้ว, อีกฝ่ายว่า, ๗ ขุนเวียง ๕ นี้ ฟังว่าเดิมเป็นนักเลงดาบไร้สังกัด เร่ร่อนไปทั่ว พระยายมราชเป็นผู้นิยมชมชอบนักเลงดาบฝีมือกล้า จึงนำทั้งเจดมาซบเลี้ยง แลส่งเสริมให้รับราชการจนจำเริญรุ่งเรือง ทั้งเจดขุนเวียง ๕ จึงรักดีต่อท่านยิ่งบิดาบังเกิดเกล้าเสียอีก ๕

๐ ครั้นพระยายมราชรดน้ำพระพุทธรูปเสร็จ ก็ถึงคราผู้ใหญ่ฝ่ายเจ้าบ่าว คือพระยาเพชรบุรี ผู้เป็นเจ้าเมืองเพชรบุรี หัวเมืองชั้นเอกอันขึ้นตรงต่อกรุงศรีอยุธยา ท่านเจ้าเมืองเดิรมิรู้ พาร่างอวบอ้วนผิวกายดำเมี่ยม ตัดกับชุดผ้าถุงเยียรบับสีทองอร่าม กรุยกรายขึ้นไปรดน้ำให้พรแก่คู่บ่าวสาว ในกิริยาอาการชนิดที่เรียกว่าเซื่องโง่หงงจนเป็นที่ชด้นย่นตาแก่ผู้ภวเหนียง ๕

๐ วงสนทนาอดมิได้ ต้องเริ่มขึ้นอีกครั้ง, คนหัวล้าน น่ากล้อ อ้วนเตี้ยผู้นั้นเป็นใครกัน, อีกฝ่ายตอบว่า, ท่านนี่คือพระยาเพชรบุรี ผู้ใหญ่

ฝ่ายเจ้าบ่าว, ฝ่ายแรกถามว่า, เช่นนั้นพระอาศาศ ๑ เป็นเนื้อเป็นไขอัน
ได้กับพระยาเพชรบุรี, ฝ่ายหลังตอบว่า, เท่าที่สดับมา ได้ความว่า
พระอาศาศ ๑ นั้นกำพร้าบิดามารดาแต่เนิ่นน้อย พระยาเพชรบุรีจึงรับเลี้ยง
เป็นบุตรบุญธรรม ครั้นเติบโตใหญ่ก็นำมาฝากฝังแก่พระยายมราชเพื่อ
ช่วยให้เข้าทำราชการกับหลวงท่าน กระทั่งได้เป็นถึงหัวหมู่ทะลวงฟัน
แห่งกองอาทมาต, ฝ่ายแรกถามอีกว่า, แล้วพระยายมราชเล่า
เกี่ยวพันอันใดกับพระยาเพชรบุรีผู้นี้, ฝ่ายหลังตอบว่า, อันพระยา
ยมราชนั้น ท่านเป็นผู้กว้างขวางทั้งในวงราชการแลวงนักร้อง ท่านนิยม
คบหามิตรสหายมากนำหลายตา แลพระยาเพชรบุรีผู้นี้ก็เป็น ๑ ใน
บันดาลสหายของท่าน ๑

๑ ฝ่ายผู้ถามยังมีสิ่งสงสัย จึงถามต่อว่า, เหตุใดผู้เฒ่าผู้ดีเช่นท่านเจ้า
กรมเวียง ๑ จึงลัดตัวไปคบหาทรลักษณ์เยี่ยงพระยาเพชรบุรีได้, อีก
ฝ่ายสาธยายว่า, ฟังว่าพระยาเพชรบุรี แต่เดิมเป็นหัวหน้าชุมนุมนักร้อง
อันมากด้วยอิทธิพลในเมืองเพชรบุรี ส่วนพระยายมราชเมื่อครั้งเป็นที่
พระอภิบาลบุรีรัตน์ กินตำแหน่งจเรนาครบาล ท่องไปทั่วดินแดน เคย
ประดาบกันมา แลครานั้นท่านได้ไว้ชีวิตพระยาเพชรบุรี ทั้งยังเกลี้ย
กล่อมให้ยินยอมสวามิภักดิ์ เข้าทำราชการกับหลวงท่าน จนได้ดิบได้ดี
มียศถาบันดาศักดิ์ พระยาเพชรบุรีจึงถือท่านเจ้ากรมเวียง ๑ เป็นผู้
มีพระคุณแก่ตนมาจนบัดนี้ ๑

๑ อีกฝ่ายพะยักน่า แลว่า, เหนจะจริงที่ว่า พระยาเพชรบุรีผู้นี้แต่เดิมเป็น
นักร้องมาก่อน ด้วยกิริยาอาการหยาบกระด้างนัก ต่างจากพระยายมราช
ราวฟ้าดิน หากเหตุไฉนพระยาเพชรบุรีผู้ต่ำต้อยหาสกุลไม่ กลับได้เป็น
ถึงเจ้าเมืองชั้นเอก ฤ็ใช้ธรรมาเดรตำแหน่งมาเช่นกัน ๑

๑ ฝ่ายหลังลำแดงภูมิดำ, อาจเป็นไปได้ ด้วยพระยาเพชรบุรีคนเก่า คิด ขบถกราชสมบัติแก่เจ้าว้าอู่มุขพรในแผ่นดินก่อน จึงถูกถอดถอนจาก ตำแหน่งจงจำไว้ แลมีพระราชโองการโปรดเกล้าให้พระยาเพชรบุรีผู้นี้ กินตำแหน่งแทน ทั้งที่มีเคยรับราชการโตมาแต่เดิม มีเสียงร่ำภาว่า พระยาเพชรบุรีเลี้ยงดูเหล่าโจรเป็นบริวาร แลทรัพย์ศฤงคารอันมากมาย ของมันนั้น ล้วนแต่บันดาบริวารโจรปล้นชิงมาให้ทั้งสิ้น จริงเท็จประการ ใด ข้าเองก็มิกล้ายืนยัน ด้วยข้ามิใช่คนปากมาก หากพูดปล่อย ๆ ไป เกรงจักเป็นการแกว่งปากหาตบเสียเปล่า ๆ, กล่าวได้เพียงนี้ คนพูด มากกลับว่าตนเองมิชอบพูดมาก ก็พล้นหุบปากลง ๖

๑ แลเพลานั้น ผู้คนทั่วทั้งเรือนต่างพากันเสียบเสียงลงโดยพร้อมเพรียง ด้วยที่หน้าจวน พลันปรากฏร่างคนผู้ ๑ เดินโซเซเข้ามา บันดาแขกเหรี้อ ต่างมองดูเป็นตาเดียว อ้ายคนนั้นแต่งกายเยี่ยงไพร่ นุ่งผ้าพื้นเก่าคร่ำ แลขาดวิน ภายท่อนบนเปลือยเปล่า ตามเนื้อตัวมีริ้วรอยของคมหนาม เกี้ยวบาดจนเป็นแผลไปทั่ว มีดาบเล่ม ๑ ตะพายหลัง ครั้นมาถึง นำเรือนก็ร้องขึ้นด้วยเสียงแหบแห้งว่า, พ่อเหนือหัวจ้าวท่าน, ร้องได้ เพียงนั้น ก็ทรุดกายลงอย่างสิ้นเรี่ยวแรง ๖

๑ หมื่นปราบไปไพร่พาลเดิรทางมาถึงในที่สุด พระยายมราชจำมันได้ก่อน ใคร ท่านถลันลงจากเรือนตรงไปพยุ่งร้างขุนเวียง ๖ ในบาญชา พลง ร้องสั่งบ่าวทาส ให้ช่วยกันแบกร่างอันกะปลกกะเปลี้ยของหมื่นปราบ ๖ เข้ายังชายคา วางลงบนตั้งแลปรนนิบัติพิศวีเป็นการใหญ่ ๖

๑ ครู่ ๑ หมื่นปราบ ๖ จึงได้สติ ลืมตาเหลียวมองไปรอบเรือน ก่อน ถามด้วยน้ำเสียงอ่อนล้าว่า, พ่อเหนือหัวจ้าวท่าน เหตุใดผู้คนพากันมา มากมายเช่นนี้ เกิดเรื่องอันใดขึ้นฤ, พระยายมราชยื่นจอกน้ำให้ ก่อน

กล่าวตอบว่า, วันนี้เป็นวันวิวาห์ของแม่จันแลพระอาศา ฯ, จอกน้ำ
ใบน้อยปล้นร่วงหลุดมือ หมิ่นปราบ ฯ ตกตะลึงอุทานว่า, แม่หญิง
วิวาห์, ท่านเจ้ากรรมเวียง ฯ ยิ้ม แล้ว, ฎกแล้ว เจ้าคงยินดีกับน้อง
มันกระมัง ฯ

๐ หมิ่นปราบ ฯ ปวดร้าวประหนึ่งมีมีดแหลมทิ่มแทงกลางหว่างใจ
มิอาจเอ่ยปากตอบคำอันใดได้ พระยายมราชจึงว่า, เจ้าเดิรทางไกลมา
เหนื่อยนัก จงพักชั่วคราวเถิด, หมิ่นปราบ ฯ คำนี้ถึงภาวะก็ใจได้ ชมใจ
กล่าวขึ้นว่า, ข้าน้อยมีข่าวสำคัญมาแจ้งแก่พ่อเหนือหัวเจ้าท่าน มิอาจ
ชักช้าได้ขอรับ, พระยายมราชเห็นความเร่งร้อนในดวงตาขุนเวียง ฯ
คนสนิท ก็รู้ว่าเป็นเรื่องใหญ่แน่แล้ว จึงพะยักหน้า แล้ว, เช่นนั้น ไปยัง
ห้องหนังสือกันเถิด, กล่าวแล้วจึงหันไปสั่งบ่าวทาสว่า, พวกเองจง
พยุงหัวหมิ่นไป, หมิ่นปราบ ฯ รีบแย้งว่า, มิต้องลำบากดอกขอรับ
ข้าน้อยยังภาวเดิรเหิรได้อยู่ ฯ

๐ ครั้นแล้วหมิ่นปราบ ฯ จึงทรงกายลุกยืน เดิรตามหลังท่านเจ้ากรรม
เวียง ฯ ขึ้นเรือนไป ผ่านโถงกลางอันเป็นบริเวณประกอบพิธี ยามนั้น
แม่จันเพียรชะเง้อมองหมิ่นปราบ ฯ ด้วยแววตาเศร้า คล้ายมีความนัย
อันต้องการบอกกล่าว หากมิอาจเอื้อนเอ่ยออกมาได้ ฯ

๐ ดวงใจหมิ่นปราบ ฯ แทบหลุดลอยจากอก เมื่อเห็นหญิงอันเป็นที่รัก
เข้าพิธีวิวาห์กับชายอื่น หากหมิ่นปราบ ฯ มิกล้าแม่เพียงสบตา ฝืนใจ
เดิรผ่านไปโดยไว แม่จันครั้นเห็นว่าหมิ่นปราบ ฯ มิยอมกระทั่งเหลือบ
ตาแล ก็ได้แต่ก้มหน้าด้วยละอายใจ น้ำตาแห่งความอาดูรไหลพราก เหตุ
ทั้งนี้หาได้รอดพ้นสายตาพระอาศา ฯ ซึ่งลอบสังเกตอยู่ไม่ ฯ

๑ ครานี้หวังสนทนาในหมู่แขกเหรื่อก็เริ่มขึ้นอีกครา ฝ่ายแรกถามว่า, คนซอมซอนนี้เป็นผู้ใด ไยมักคุ้นกับพระยายมราชเป็นอย่างนี้, ผู้ถูกถามรีบตอบเป็นเชิงอวดรู้ว่า, หากข้าจำมิผิด คนผู้นี้คือหมื่นปราบไพร่พาล ผู้เยาว์วัยสุดในหมู่ ๗ ขุนเวียง ๗, ผู้ถามรีบชิงถามต่อว่า, หมื่นปราบไพร่พาล ไฉนจึงมีสารรูปเยี่ยงนี้ แลเหล่าขุนเวียง ๗ ที่เหลือเล่า ไยมิได้กลับมาด้วย แลพระยายมราชนำตัวมันไปที่ใดกัน ฤๅมีเรื่องใหญ่หลวงอันใด จึงดูมีลับลมคมในเยี่ยงนี้, ผู้ถูกถามฟังปลุกใจแล้ว ได้แต่ส่ายนากล่าวเหน็บเข้าให้ว่า, ข้าเกรงว่าข้อข้องใจมากมายถึงเพียงนี้ เทวดาองค์ใดก็คงตอบมิได้ เหนือที่ต้องไปถามเอาแก่บิดาท่านเองเถิด พุทโธเอ๋ย ๗

๑ ฝ่ายพระยายมราชนำหมื่นปราบ ๗ มายังห้องหนังสือ ก่อนเปิดประตู ลั่นดาลมิดชิด สั่งห้ามมิให้ผู้ใดมารบกวน ครั้นอยู่ในที่รโหฐานแล้ว ท่านจ้าวกรมเวียง ๗ จึงถามขึ้นว่า, เหตุไฉนเจ้าจึงกลับมาเพียงลำพัง ขุนเวียง ๗ ที่เหลืออยู่หนใด, หมื่นปราบ ๗ กราบเรียนว่า, เพลานี้ทั้งหกเฝ้าซุ่มดูคนร้ายยังคายนาด่านเมืองเพชรบุรีชอรับ ตัวข้าน้อยรับ บานัญชาจากหลวงปรกาการ ๗ ให้นำความสำคัญมากราบเรียนแก่พ่อเหนือหัวจ้าวท่านชอรับ, พระยายมราชพะยักหน้า ถามว่า, ความอันใด เจ้าจงเร่งว่ามาเถิด ๗

๑ ครั้นแล้วเหตุทั้งมวลจึงถูกหมื่นปราบ ๗ เล่าชานจากปากจนสิ้น พระยายมราชนั่งฟังอย่างสงบ ครั้นถึงตอนคนร้ายลอบไปสมทบกับพวก ขุนรอง ๗ ในค่ายทะเลหน ท่านจ้าวกรมเวียง ๗ พลันชักสีหน้าปลาตใจ เอ่ยถามขึ้นว่า, ขุนรอง ๗ ผู้นี้ คือขุนรองรณรงค์ ปลัดเมืองเพชรบุรีใช่ฤๅไม่, หมื่นปราบ ๗ ตอบว่า, ถูกต้องแล้วชอรับ ๗

๐ พระยายมราชลุกยืน กล่าวว่า, เหตุการณ์นี้เห็นว่าคาดมิถึงยิ่ง ชุนรONG ๑
 ผู้นี้ขำมักคั่นเปนอันดี ด้วยพระยาเพ็ชรบุรีเป็นนายมัน แลมันมัก
 ติดตามท่านมาที่จวนเปนนิตย ข้ำเองยังข้องใจว่า ไฉนวันนี้มันจึงมิได้
 ติดสอยมาด้วย, หยุดครุ่นคิดเปนครู่ จึงกล่าวว่า, หากชุนรONG ๑
 สมคบกับพวกคนร้ายจริง เหตุใดพระยาเพ็ชรบุรีกลับมิได้ล่วงรู้เล่า ๑

๐ หมื่นปราบ ๑ ว่า, ความซอ้้นซำน้อยมิอาจทราบได้ซอ้รับ พ่อเหนือหัว
 จ้ำท่านเหนควรประการใด โปรตมีบาญชาเกิด, ท่านจ้ำวกรมเวียง ๑
 ลูกเตีรไปมาด้วยกำลังใช้ความคิด ส่วนหมื่นปราบ ๑ ลูกเขารอรับ
 คำสั่งนั่งอยู่ ครู่ ๑ พระยายมราชจึงกล่าวขึ้นว่า, เหนที่ข้ำต้องเรียก
 ตัวพระยาเพ็ชรบุรีมาสอบสวนทวนความเสือก่อน เจ้าจงไปจัดแจง
 ล้ำอางค์ตน แลผ่อนพักให้สบายสักครู่เถิด เมื่อได้ความอันใดแล้ว ข้ำ
 จักเรียกหาเจ้าเอง, หมื่นปราบ ๑ รับคำ ก็มลงกราบ แลค้อยหมอบ
 คลานออกไป ๑

๐ รักเอย	เคยซิ่น	เซยชม
เคยโลม	โนมสวาสดี	มาดหมาย
อิงแอบ	แนบเจ้า	เศรำคลาย
ดวงหทัย	เรียมเพรียก	เพียงนาง ๑
๐ วันวาร	พานเปลิ้น	แปรผัน
จอมขวัญ	กลับกลาย	หายห่าง
ไปอุ้น	อกไคร	ไฉ้ใจนาง
แรมร้าง	จางจิต	ซิดซา ๑

◦ เรียมเจบ	ตั้งมีด	กริดเหือน
ย่าเตือน	ทุกครา	ถวิลหา
ถานาง	หว่านเล่ห์	มารยา
ผ่านมา	ล้วนหลอก	ให้ยกทรง ๗

◦ พระยาเพชรบุรีถูกเชิญตัวไปยังห้องหนังสือ เพื่อหารือกับพระยายมราช ขณะหมื่นปราบ ๗ เลียงไปยังเรือนบริวารด้านหลัง ด้วยมีประสงค์เฝ้าภาพอันบาดตาบาดใจของงานมงคลเบื่องนอก ครั้นได้อาบน้ำอาบท่า ผลัดผ้าผลัดผ่อนแล้ว จึงค่อยรู้สึกสดชื่นทั่วสารพวงค์ หากในใจยังคงหม่นหมองนัก หากความสดชื่นได้ไม่ ๗

◦ หมื่นปราบ ๗ สรวมเลื้อจิกอกสีขาบเข้ม อันเปนชุดขุนนางกรมเวียง ๗ คล้องดาบตะพายหลัง เติรมาหยุดที่หอนกนำเรือน เลียงนกเขาชวาที่พระยายมราชเลียงไว้ในกรงขันคูทักทาย หมื่นปราบ ๗ เหม่อมมองอย่างซึ้งซา เพียรพยายามข่มใจให้หนักแน่น คำนิ่งถึงแต่กิจสำคัญอันต้องกระทำนับจากนี้ หากยิ่งข่มใจเพียงไร ความรวดร้าวนอกกลับกำเรบยิ่งขึ้น หาได้บันเทาเบาบางลงไม่ ๗

◦ เลียงพื้นกระดานเรือนลั่นขึ้นทางเบื่องหลัง หมื่นปราบ ๗ หันไป ก็ประสพดวงเนตรแสนเศร้าคู่ ๑ หัวใจหมื่นปราบ ๗ แทบสลาย ยามที่ดวงน่างามนั้นก้มต่ำลง แลเห็นรอยเจิมอุณาโลมบนหน้าผากชัดแจ้ง บ่งบอกว่านางกำลังเข้าพิธีวิวาห์ ทั้งสองยืนนิ่งเงียบครู่ใหญ่ หามีผู้ใดกล้าเอ่ยปากออกมาไม่ ที่สุดแม่จันก็เปนฝ่ายเริ่มก่อน ด้วยสำเนียงอันแผ่วเบาว่า, พี่ท่านสุขสบายดีอยู่ฤ, หมื่นปราบ ๗ สะท่อนใจ ผินปากเอื้อนตอบว่า, ข้าสบายดี แลขอยินดีแก่เจ้าด้วย ที่ได้ออกเรือนในครานี้ ๗

๑ น้ำตาแม่หญิงร่วงเฝ้า ละม้ายแปรเปลี่ยนเป็นเครื่องเคลือบ, พี่ท่านคง
หาไม่รู้ไม่ว่า นี่เป็นประสงค์ของเจ้าคุณพ่อ ตัวข้ามิได้ยินดีด้วยเลยแม้
เพียงน้อย, หมื่นปราบ ฯ ว่า, ข้ารู้ดีดอก เรื่องสำคัญเช่นนี้ เป็น
ธรรมเนียมที่ผู้ใหญ่จัดแจงให้จึงควร, แม่จันอัปากใคร่ท้วง หากหมื่น
ปราบ ฯ ยกมือปราบ กล่าวตัดบทว่า, พี่ยังอีกเนิ่นนานนัก แยกหรือ
กำลังรออยู่ เจ้ากลับเลี้ยวมาเยี่ยงนี้ หากผู้ใดขอบเหวเข้า เกรงว่าจักไม่
งาม จงรีบไปเถิด เสียตายนัก ข้ามีกิจสำคัญต้องกระทำ มีอาจอยู่ร่วม
งานได้ เจ้าจงอย่าได้ถือสาเลย ฯ

๑ เอ่ยพลางเป็นอนำหนึ่ ด้วยมิกล้าเหน่น้ำตาแม่หญิงที่ตนรัก ทอดถอน
ใจครา ๑ จึงกล่าวว่า, พระอาศาศ ฯ ท่านนี้ เป็นคนดีมีวิชา ทั้งบันดา
ศักดิ์ก็สูงส่ง นับว่าสมแก่เจ้ายิ่งนัก จงรักดีต่อท่านให้มากไว้ ข้าขอ
อำนาจพรให้เจ้าทั้งสอง จงครองเรือนโดยเกษมสุข แลมีความจำเริญ
รุ่งเรืองสืบไปเถิด ฯ

๑ แม่จันรำให้ ชบนำลงแก่ฝ่ามือ ผลุนผลันจากไปด้วยหัวใจอันบอบช้ำ
ดังหนึ่งใครเอามีตมกริดเดือน หากหมื่นปราบ ฯ ยามนั้นหัวใจพลัน
แตกสลายสิ้นแล้ว ได้แต่เพียงร่มกลิ่นน้ำตาลูกผู้ชาย มิให้ไหลล้นออก
มา เมื่อตระหนักว่านับแต่บัดนี้ คงไม่มีบุญได้ครองรักกับสาวเจ้าอีกแล้ว
ตราบชั่วชีวิต ฯ

๑ ทันใดก็มีเสียง ๑ ปลุกหมื่นปราบ ฯ จากห้วงภวังค์ ท่านจ้าวกรม
เวียง ฯ ปรากฏกายขึ้น กล่าวทักว่า, เจ้ามาหลบอยู่ที่นี้ดอกฤ ปล่อย
ข้าตามหาเสียทั่วเรือน, หมื่นปราบ ฯ คุณเข่าลงเบื้องหน้า กล่าวขึ้นว่า,
มิทราบพอเหนือหัวจ้าวท่านมีบัญชาประการใด ข้าพร้อมพร้อมน้อมรับ
แล้วขอรับ, พระยายมราชหนึ่งลักพัก จึงว่า, เมื่อครู่ ข้าสอบสวนทวน

ความเอาแก่พระยาเพชรบุรีจนกระจางแจ้งแล้วว่า ท่านมิได้รู้เห็นเป็นใจ กับขุนรอก ๆ เลย ทั้งยังโกรธนักเมื่อทราบเรื่องขุนรอก ๆ สมคบแก่คนร้าย จึงขึ้นอากาศไปจับกุมด้วยตนเอง ข้าจึงได้ออกหมายตรานครบาลให้ แลบัดนี้ท่านได้เดิรทางล่งนำไปแล้ว คาดว่าเพลาย่ารุ่งฟุ้งนี้ คงบรรลุถึง ๆ

๑ หมื่นปราบ ๆ ได้ฟังดังนั้น ก็ตกตะลึง รีบทัดทานว่า, พ่อเหนือหัวจ้าวท่าน โปรดไต่ตรองด้วยเถิดขอรับ หากพระยาเพชรบุรีผู้นี้ แท้จริงลอบสมคบกับขุนรอก ๆ เล่า การครั้งนี้เห็นที่คงล่งรู้ถึงหูคนร้ายเป็นแน่ พ่อเหนือหัวจ้าวท่านโปรดให้ข้าน้อยถือหมายตราไปด้วยตนเองเถิด, ท่านเจ้ากรมเวียง ๆ จึงว่า, เจ้ามิต้องห้วงดอก ข้ายังคงรอบคอบอยู่ อันหมายตรานั้นก็มอบแก่หลวงคำรณสีนาท คนสนิทของข้าเป็นผู้ถือไป แลยังให้นำไพร่นาครบตามไปสมทบอีกกอง ๑ พระยาเพชรบุรีแม้คบคิดกับคนร้ายจริง ก็มิบังอาจขัดขึ้นหมายตรานี้ได้ หากกล้าขัดขึ้นจักต้องอาญาแผ่นดินสถานหนัก ข้ากำชับหลวงคำรณ ๆ แลนาครบทั้งหมด ให้ใช้อำนาจกุมตัวได้ทันที ๆ

๑ หมื่นปราบ ๆ ยกมือวันทา กล่าวว่า, เช่นนั้น ข้าน้อยขอติดตามไปสมทบกับขุนเวียง ๆ ที่เหลือ ปฏิบัติกิจครานี้ให้ลุล่วงโดยพลันขอรับ, พระยายมราชว่า, เจ้ายังเห็น้อยล้าจากการตราตราเดิรทางสมควร พักสักคืน ๑ ก่อน เรื่องทางนั้นปล่อยเป็นภาระพวกมันเถิด, หมื่นปราบ ๆ อ้อนวอนว่า, พ่อเหนือหัวจ้าวท่านบุญคุณล้นพ้น หากพวกเรา ๗ ขุนเวียง ๆ ร่วมรบเคียงบ่าไหล่กันเสมอมา ข้าน้อยมิอาจทอดทิ้งมิตรสหายในยามลำบากเช่นนี้ได้ แม้ต้องตายก็ขอตายเคียงข้างกันขอรับ ๆ